Mājas Draugs

3. GADS JŪLIJS, 1952 7./29./NR.

Mākslinieka ANŠA BĒRZIŅA zīmējums Rom.vēst.9.nod.21.pantam.

ELIZABETE KRAULIS

PALIKSIM MĪLESTĪBĀ!

(KAPU SVĒTKOS)

KAD māmuļa novijusi mētru vaiņagu un salauzusi zaļu skuju klēpi, kad noplūktas pēdējās rudens puķes un nēzdogā ievīstīta vaska svece - klāt dvēseļu pieminēšanas diena. Tā raksta Andrejs Eglītis 1944. gada novembrī, pieminot kritušos varoņus. Es gribētu teikt: kad dārzos saplaukuši visi krāšņākie ziedi, tad ir pienācis Kapu svētku laiks. Ko nozīmē kapu svētki, to zin katrs latvietis. Bet svētku nozīmi visā pilnībā izpratuši tie, kuŗi šinī dienā nesa viskrāšņākos ziedus saviem mīļajiem, tā apliecinot, ka sirdŭ mīlestība ir stiprāka par nāvi. Mēs esam izkaisīti visā pasaulē. Jaunas kapu kopiņas ir radušās svešajās zemēs. Jaunas kapu kopiņas pa šo laiku būs raktas arī dzimtenē. Neaizmirsīsim tos, ko Dievs savā mierā saucis, apstāsimies kaut domās pie savu aizgājušo draugu pēdējās dusas vietām, aiziesim kaut atmiņās dzimtenē, apmeklēsim gan lielos centrālos kapus Vidzemē, mazākos, bet daudzos kapus Zemgalē un Kurzemē un savu svētceļojumu nobeigsim Meža kapos. Paliksim mīlestībā, kaut arī vieni nāves upes šajā, otri jau viņā krastā. Dievs ir mīlestība, un kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā.

Cik aizkustinoša taču, piemēram, bija šāda sestdienas vakara aina uz laukiem, kad redzējām gar lauka malu pa teciņu viegliem soļiem aizsoļojam māmuļu ar lejkanniņu un grābeklīti vienā rokā un puķu pušķīti otrā. Ja pati māte aizņemta darbā, vai viņai ceļš par tālu, tad šis uzkopšanas darbs tiek uzticēts kādam bērnam. Tā bērns iemīļo kapsētu, un savu aizgājušo kapus apkopt tas neaizmirst arī liels izaudzis. Daudziem vēl tagad ausīs skanēs iemīļotās kapsētas zvana skaņa, sevišķi ja šis zvans aicināja sestdienas vakarā beigt darbus, uzņemt svētvakaru un domāt par lielo mieru, kuŗā Dievs reiz katru darbinieku sauks. Tāpēc kad tuvojas Kapu svētki, tad tiek uzposta visa kapsēta, tiek ravēts un grābts, dēstīts un laistīts. Tiek uzkopts arī aizmirstais kapiņš un svētku rītā šim kapiņam veltīts ziedu pušķis, vai svecīte. Lielajās kapsētās pulcējas tūkstošiem ļaužu, brauc no malu malām. Gatavojas šai dienai koŗi un orķestri, lai Kapu svētku dievkalpojumu padarītu jo svinīgu. Jā, tā bija īsta svētku diena. Tā apliecināja un atgādināja: mēs redzēsimies atkal mūžībā. "Arvien vēl ziedon's savas puķes bērs..." Ar šo iemīļoto dziesmu dievlūdzēji sveicina savus mīļos un apliecina: caur Kristus krusta nāvi ir iegūta dzīvība. Dzīvība ir stiprāka par nāvi. Balti mutautiņi gan paceļas pie acīm, birst asaras par zaudēto... Pārtrūcis dzīves pavediens pusceļā, pietrūcis māmuļas glāsta, tēva stiprās rokas, māmiņai bijis jāatdod vēsajai zemei tas, ko gribēja audzināt, lutināt, mīļot. Bet šeit kapsētā šķirtie ir satikušies garā. Lielā sāpju draudze lūdz patiesā sirsnībā Dievu un mācītāja vārdos saklausa Kristus solījumu: Es dzīvoju, un jums arī būs dzīvot... Lūdzējam piestājas Kristus pats, mierinādams un uzmundrinādams: Nebīsties, tici vien... Sāpes norima, radās ticība jaunajai dienai.

VOLDEMARS MEŽARAUPS

Pēdējā ceļā

BĒRZU MIERS KAD APŅEMS MANI,
IZSKANĒJUŠI BŪS ZVANI,
AIZVERUŠIES KAPU VĀRTI, -
IEDEGUSIES BLĀZMA SĀRTI
MANĀ CEĻĀ GAISMU LIES;
APGAISMOS TĀ MANU EJU
TURP, KUR KATRU MĪĻU SEJU
NOGLĀSTA PATS MĪĻAIS DIE'S.

Un cik īpatnējā valodā katru apmeklētāju uzrunā mūsu varoņu atdusas vietas Brāļu kapos. Te Kapu svētku dienā netiek aizmirsts neviens kapiņš, tie visi apbērti ziediem, svētā uguns liesma no altāŗa paceļas pret debesīm, goda sardze sastingst, kad visa nepārredzamā draudze skaita svēto lūgšanu, pieminot lielāko mīlestību, to mīlestību, kas savu dzīvību atdevusi par saviem draugiem... Svētīgi bija arī noliekt galvu pie savas tautas darbinieku kapiem Meža kapos. Un cik neaizmirstams ir rudens vakars, kad Mirušo svētki aicināja ciemoties pie mīļo kapiem un tūkstošiem sveču liesmiņas liecināja, ka aizgājušo piemiņa nav aizmirsta.

Sažņaudzas sirds, un norit asara pār vaigu domājot, ka mūsu dzimtenē vairs nedrīkst svētīt Kapu svētkus, nedrīkst pat kapus kopt, daudziem arī nav vairs kopeju... Un kā tas ir šodien ar mums? Esam pēdējos astoņos gados pārstaigājuši dažādas zemes, esam redzējuši dažādas attiecības pret kristīgo baznīcu. Esam gandrīz jau zaudējuši tādas klusas lūgšanas dienas, kā Lielo Lūdzamo dienu, Lielo Piektdienu, Mirušo svētkus, nerunājot nemaz par Debesbraukšanas dienu un Vasaras svētkiem... Kapsētās esam redzējuši dārgus piemineklus, bet ar sirds siltumu koptus kapus - reti. Šinī trauksmes pilnajā zemē, kur pašreiz dzīvojam, grūti iedomāties, ka kādam būtu vēlēšanās aiziet sērst pie saviem aizgājušiem draugiem. Liekas, ka šeit arī maz ir to, kas domā par klusuma brīžiem, par mieru kapsētā. Reti šeit kapsētās redz kādu soliņu, jo lūk, nevaļa dzen, kaut gan kristīgais cilvēks savus mirušos nav aizmirsis arī te. To liecina kaut vai Mirušo piemiņas diena (Memorial Day), ko svin ik gadus 30. maijā.

Jaukā vasaras vakarā, kad atmiņās aizstaigājam uz savu dzimto kapsētu un domās atkal svinam Kapu svētkus, paliksim vienoti mīlestībā un lūgsim Debesu Tēva palīgu savu ceļu staigāt mūžīgās dzīvības un mīlestības uzvaras cerībā. Kaut Dieva svētībā būtu mums vēl novēlēts kluss lūgšanas brīdis dzimtenes dievnamā! Kaut pie Latvijas sērojošās mātes kājām, pie mūsu mīļajiem būtu vēlēta arī mums pēdējā dusa, kad miera Dievs mūs mierā sauks.

MĀCITĀJS P. NESAULE

UZVARA PĀR ĻAUNUMU

(MĀJU DIEVVĀRDIEM)

TAMDEĻ DIEVA DĒLS ATNĀCIS, LAI VIŅŠ IZNĪCINĀTU VELNA DARBUS. (1.Jāņa 3,8)

JAUTĀT - kas ir mūsu dzīve? - nav grūti. Grūti ir īsi un izsmeļoši atbildēt. Mēs varētu teikt, ka dzīve ir darbs un atpūta, prieki un bēdas, cīņas un uzvaras, bet arī ļaunums. Ļaunums cilvēkus ir vārdzinājis vienmēr, bet sevišķi mūsu dienās, kad tā iespaidu ar bažām vērojam kā atsevišķu individu, tā ģimeņu un tautu dzīvē. Visos laikos cilvēki ir vēlējušies no ļaunuma atbrīvoties. Zinātnieki, filozofi, sabiedriski darbinieki ir daudz nopūlējušies ļaunuma rašanos izskaidrot, atrast līdzekļus kā ļaunumu uzvarēt. Bet viņu pūles joprojām ir veltīgas. Tas tādēļ, ka tikai daži no viņiem atzinuši, ka Kristus ļaunumu jau ir uzvarējis. Kas mums to atklāj? Tie ir Svētie raksti. Tie mums arī rāda ļaunuma īsto cēloni un postu.

I.

Dažādā ceļā cilvēki ir mēģinājuši izskaidrot ļaunumu pasaulē. Ir filozofi, kas ļaunuma galveno cēloni atrod cilvēka dvēselē. Pēc viņu domām mums vairāk vērības jāpiegriež savai dvēseles dzīvei, un ļaunumam cilvēka dzīvē nebūs vairs vietas. Par svarīgāko līdzekli dvēseles izdaiļošanai tie uzskata izglītību. Citi ļaunuma cēloni saskata cilvēku straujajā pieaugumā un pārtikas trūkumā. Vēl citi - un tie runā galvenā kārtā par mūsu dienām - visa ļaunuma cēloni saskata komūnismā. Mēs nepārspīlēsim, ja sacīsim, ka komūnisms ir tagadnes lielākais ļaunums. Bet mēs nedrīkstam aizmirst, ka ļaunums ir bijis pasaulē arī pirms šīs sakroplotās idejas un būs arī pēc. Netaisni ir arī vainot Dievu par ļaunumu, kas pasaulē, kaut gan ikviens savā dzīves ceļā būsim sastapuši arī tādus ļaudis, kas vaino Dievu. Daži varbūt bija zaudējuši savus piederīgos, citi - savas mājas, dzimteni, radus. Saglabāt ticību Dieva mīlestībai grūtos dzīves pārbaudījumos nav viegli. Bet ja arī minētie ļaunuma cēloņi lielākā vai mazākā mērā var saistīt mūsu uzmanību, taču neviens no tiem nav īstais.

Šai sakarībā gribu pastāstīt par māti, kas pirms kādiem piecpadsmit gadiem lūdza mani dievkalpojumā aizlūgt par viņas slikto dēlu. Kad jautāju, kāpēc viņa savu dēlu sauc par "sliktu", nelaimīgā māte vaļsirdīgi izstāstīja visu savu dzīves stāstu. Dēls esot viens vienīgs. Tēvs nomiris, kad puisēns bijis vēl mazs. Trīsdesmit gadus dzīvojuši ar dēlu vislabākajā saskaņā. Tad dēls pārvērties. Sācis dzert un netikli dzīvot. Beidzot izdzinis māti no mājas. Kāpēc tāda pārmaiņa? - jautāju. Māte nopūtās: kas cits - būšot vien tas pats velna darbs.

Daudzi par tādu atbildi, protams, pasmaidīs. Taču vai nu mēs smaidām, vai nē - arī Jaunā derība runā par velna darbiem. Un tā zina mums stāstīt vēl vairāk: Kristus ir velnu un viņa darbus uzvarējis. "Tamdēļ Dieva Dēls atnācis, lai viņš iznīcinātu velna darbus."

II.

Kāda nozīme šai Kristus uzvarai mūsu dzīvē? Katram mums šinī pasaulē nākas sastapties ar kārdinājumiem, grēku, ciešanām, nāvi. Vai tie nav velna darbi? Velns kārdināja Jēzu. Viņš kārdina arī mūs. Viņa paņēmieni ir dažādi, bet mērķis - viens. Jēzus Kristus dzīvē velns centās izjaukt Viņa vienību ar Dievu. To pašu velns cenšas panākt arī pie mums. "Kas var no viņa glābties?" Mūsu dienās šī tumsības kunga vara pasaulē ir sevišķi liela. Diemžēl, ir ļaudis, kas to vēl neaptver. Netrūkst arī tādu, kuŗus šī tumsas vara padarījusi vārgus un bailīgus. Taču mums, kristiešiem nav jābaidās. Jēzus saka: "Pasaulē jums ir bēdas, bet turiet drošu prātu, es pasauli esmu uzvarējis." Ja paliekam uzticīgi savam Kungam, tad Viņa uzvara ir arī mūsu uzvara un mūsu spēks un prieks. Tāpēc arī Mārtiņš Luters dzied: "Tas Kungs tās tumsības, Gan bargs tas izraugās, Bet ko mums padarīs? Dievs viņu nosodīj's, Viens vārdiņš to spēj aizdzīt." Šai ticībai jākļūst par spēku avotu arī mūsu dzīvē.

III.

Bet vai mūsu dienās arī kristīgam cilvēkam dažreiz nemostas šaubas par Kristus uzvaru? Mēs dzīvojam niknu un plašu kristīgās baznīcas vajāšanu laikos. Pēdējās atklātās ziņas vēstīja par garīdznieku vajāšanām Ungarijā. Bet vai tas nav tikai viens piliens lielajā ciešanu jūŗā, kuŗa bango aiz dzelzs priekškara? Brīvajā pasaulē vairums kristiešu to nemaz nespēj aptvert, cik daudz ir to ticības brāļu un māsu, kas katru dienu mirst 20. gadu simteņa vergu nometnēs - un cik daudz ir to, kas dreb par savu dzīvību, jā tie vēl nav apcietināti, izsūtīti. Vācijā satiku kādu tautieti, kas nesen bija atgriezies no Krievijas. Kādā Ļeņingradas mūzejā viņš redzējis tādu Dieva un Kristus izsmiešanu, kas viņam likusi novērsties šausmās. Tie ir tikai daži iemesli, kas arī kristīgam cilvēkam mūsu dienās par Kristus uzvaru dažreiz liek šaubīties. Šīs šaubas pavairo arī bailes, kas tagad šķiet pārņēmušas jau visu pasauli. Kādēļ Dievs visu to pieļauj? Tas paliek Dieva ziņā. Bet lai arī cik liela būtu pašreiz velna vara un viņa darbi, kristīgais cilvēks zina: Kristus ir uzvarējis, un Viņam arī piederēs pēdējais vārds. Ja pasaulē tomēr tik daudz ļaunuma, vai tad īstais iemesls nav tas, ka neesam Kristum bijuši diezgan uzticīgi? Kur ir Kristus, tur ir uzvara. Būsim un paliksim viņam uzticīgi, tad Kristus uzvara būs arī mūsu uzvara.

KUNGS, TU ESI DZĪVES DROŠUMS, MŪSU PALĪGS, MŪSU SPĒKS, DVĒSELEI TU PRIEKS UN KOŠUMS, KAD TO NOMĀC ĻAUNUMS, GRĒKS. TAVAS ACIS VISU REDZ, TAVA ROKA SARGĀ, SEDZ, STIPRUMS, PATVĒRUMS MUMS ESI, VISAS MŪSU NASTAS NESI.

(J. Ermanis, Dz. grām.383, l.)

DR. E. ROZE

ĻAUNUMA IZPAUSMES

PAVASARĪ, kad sējējs, sagatavojis irdenu zemi, izsēj tīru sēklu, viņš tic un cer, ka rudenī ievāks labu un tīru labību. Taču ikgadus redzam, ka izstrādātā zeme pret rudeni gan ir sazēlusi un sacietējusi, bet tīrai labībai blakus aug nezāles.

Gluži līdzīgu parādību vērojam arī savā dzīvē. Tur ir tik daudz labu domu, tik daudz cēlu pasākumu - taču bez Dieva svētības arī šķietami labais šašķobās, tiek izķēmots un bieži vien pārvērsts atklātā ļaunumā. Pat Pāvils atzīstas, ka viņa labie nodomi ne vienmēr izpaudušies attiecīgos darbos: ''Gribēt gan gribu darīt labu, bet spēt nespēju.'' (Rom. 7, 18)

Ja nu labu un ticīgu cilvēku pasākumi pret viņu pašu gribu bieži vien vēlāk izrādās mazvērtīgi, pat negātīvi - tad bezdievju darbošanās kļūst nevērtīga, tukša un pat ļauna arvien, - arī tad, ja tie būtu ko labu iecerējuši. Vislabāk to apstiprina Krievijas revolūcija. Kauču arī tās vadoņi gribēja nodibināt taisnību, mieru, laimi un pārticību virs zemes - rezultāts ir gluži pretējs: augsto ideālu vietā - netaisnība, atklāts un slepens karš, nelaime un posts. Bet tas arī bija gaidāms: ''...jo bez manis (Kristus) jūs nenieka nespējat darīt.'' (Jāņa ev. 15,5).

Komūnisma vadoņi, Dievu neatzīdami un reliģiju uzskatīdami par lielāko ļaunumu, ar savu spēku un gudrību ir radījuši elli virs zemes, kur nelaimīgās, lielniecismam paklautās tautas dzīvo trūkumā, postā, sviedros un asarās. Miljoniem ļaužu jau nonāvēti, taču cilvēku slepkavošana tāpēc nav aprimusi. Tā turpinās ar tādu nesaudzību un cietsirdību, ka jāsaka - tikai pats sātans spēj radīt tādu elli zemes virsū.

Savā būtībā taču cilvēks nav ļauns. Taisni otrādi, Dievs to radījis ''pēc sava ģīmja'' un svētījis. Un ja Bībele stāsta, ka radīšanas noslēgumā ''Dievs uzlūkoja visu, ko Viņš bija darījis, un redzi, tas bija ļoti labs'' - tad tas taču zīmējas arī uz cilvēku. Ja nu cilvēks ļauns nav radīts un tomēr bieži vien ir tik ļauns, ka Bībele pati liecina: ''cilvēka sirdsprāts ir ļauns no mazām dienām'', tad acīmredzot, viņš ir kļuvis par ļaunā ierocī. Diemžēl taisni mūsu inteligencē izplatījies tāds uzskats, ka ļaunums nav reāls, ka ļaunums ir tikai l a b ā t r ū k u m s. Šādam uzskatam tomēr nav nekāda pamata. To neattaisno ne filozofu atzinumi, ne Svētie raksti, nedz pati dzīve. Ja tāda reāla spēka nav, kas strādā pretī labajam, kāpēc tad labs cilvēks lai darītu ļaunu? Vēl vairāk, kāpēc tad labie nodomi tā sašķobītos, ka tur no laba nekas pāri nepaliek, un galvenais, ka tie kļūst labajam diametrāli pretēji. Slepus, nomaskojies un miesīgām acīm neredzams, ļaunais dara savu ļauno darbu, pats labprāt prezentēdamies par ''gaismas eņģeli'' un tā algādži par ''taisnības kalpiem'' (2.Kor. 11,14.15). Taču ''no viņu augļiem jums būs tos pazīt'' (Mt.7,16.20; Lk.6,43.44). Un vīnogas no ērkšķiem, vai vīģes no dadžiem atšķirt nav nemaz tik grūti. Tāpēc arī lielais filozofs Kants ir atzinis, ka ļaunums nav izdoma, bet dzīves realitāte.

Vēl skaidrākus norādījumus sniedz Svētie raksti, it sevišķi Jaunā derība, kur gandrīz vai katrā nodaļā ir skaidri un nepārprotami aizrādīts uz to negātīvo spēku, kas tur dēvēts gan par velnu, gan par sātanu, gan par ļauno. Atzīmēsim kaut vai šīs vietas: ''Pēc velns nāk un ņem vārdu no viņu sirdīm, lai tie netic un netop izglābti.'' (Lk.8,12). ''Es redzēju sātanu kā zibeni no debesīm krītam.''(Lk.10,18).''Un pēc šī kumosa tanī iegāja sātans.'' (Jn. ev.13,27). ''...nezāle ir ļaunā bērni''. (Mt.13,38). Un ja arī minētās vietas, Jauno derību lasot, mēs nebūtu pamanījuši, taču, svēto lūgšanu skaitot, ikvienam jādomā arī par vārdiem, ko Jēzus atzinis par sevišķi svarīgiem, Dievu lūdzot: ''... atpestī mūs no ļauna'' (Mt.6,13).

Ja nu Sv. rakstus atzīstam, tad nav iespējams ignorēt, vai pārprast arī minēto citātu nozīmi, būtību un svaru. Vēl vairāk, Sv. rakstu atziņas nav tikai ticības atziņas vien, viņu patiesību apliecina pati dzīve.

Jāpiezīmē, ka ļaunās varas reālo izpausmi varam saskatīt ik uz soļa, un tā ir tik daudzveidīga, ka to visu šajā īsajā rakstā nav nemaz iespējams apskatīt. Dažas svarīgākās parādības tomēr te gribu pieminēt.

Nav šaubu, ka līdzjūtība pieder cilvēka viscēlākajām un svarīgākajām īpašībām, kas to paceļ pāri dzīvniekiem un tuvina Dievam. Sagraujot cilvēka līdzjūtību, panāk to pašu, ko nor aujot augam viņa ziedus, bez kuŗiem tas kļūst nenozīmīgs un neauglīgs. To apzinādamies, ļaunais sāk savu darbu rūpīgi un sistēmātiski, ar attiecīgi noskaņotiem ļaudīm sējot vispirms neuzticību līdzjūtīga cilvēka sirdī, lai pamazām to padarītu aukstu un nejūtīgu.

Kas gan nebūs ievērojis, ka dāvanu lūdzēju starpā ir arī tādi, kam palīdzība nebūtu vajadzīga, ja vien tie paši mazliet pacenstos līdzekļus gūt parastā ceļā ar sūru grūtu darbu, kā arī ierobežotu savas prasības. Tā piem., no Vācijas trimdas laikiem nāk prātā kāds šķietami nabadzīgs vīrs, kas cītīgi apstaigāja bēgļu barakas, lūgdams maizi. Latvieši, kas savās bēgļu gaitās paši bieži vien bija pieredzējuši nevien trūkumu, bet arī badu, atrāva sev un deva. Taču pēc kāda laika atklājās, ka dāvanu lūdzējam pašam sava māja, zeme un lopi. Bēgļu maizes riecienus un citus produktus viņš bija vācis savu cūku barošanai. Kad tas kļuva zināms, bēgļu sirdis apcietinājās, un nevien pret minēto blēdi, bet arī pret citiem dāvanu lūdzējiem.

No nejūtības ir tikai viens solis līdz patmīlībai. Un ko nozīmē patmīlība, to labi var raksturot kaučų vai šejienes auto katastrofu skaits. Kā zināms, šīs nelaimes norisinās galvenā kārtā svētdienās un svētku dienās, tātad, laikā, kad sevišķi nevienam nebūtu jāsteidzas. Tomēr cenšanās apmierināt savas iegribas un ērtības izrādās tik spēcīga, ka satiksmes nelaimēs ik gadus tiek nogalināts vairāk cilvēku kā pašreizējā Korejas karā.

Par Korejas karu runājot, jāatzīmē, ka tai pašā laikā, kad A.S.V. karavīri cīnās un krīt - daži citi domā tikai par labajām peļņas izredzēm, nekautrēdamies piegādāt aviācijas degvielas un citus karа materiālus ienaidniekam. Kā gan šādas parādības - vienalga privāta-

jā,vai valšķu dzīvē - lai mūsos nemodina sašutumu? Vēl nesen taču vesela rinda valšķu sistēmātiski apgādāja komūnistiskās valdības ar svarīgām, kaŗa rūpniecībai nepieciešamām izejvielām un pat visjaunākā tipa lidmašīnām! Kā tagad dzird, pašlaik sarkano vajadzībām būvējot sevišķi vērtīgas ledlaužu spēkmašīnas, ko paši sarkanie nespēj uzbūvēt. Un ja atceramies mazliet-senākus notikumus, tad taču vēl

tagad mūs uztrauc tas, ka aiz sīkas savtības dažas lielvalstis tik viegli atmeta ar roku varonīgajai, daudz cietušajai Polijai, un kad tas likās izdevīgi, atradās valstis, kas labprāt atzina Baltijas valšķu ''de facto'' iekļaušanu Padomijā.

No šiem pāris piemēriem vien skaidrs, cik patmīlība ir nemorāliska, netaisna un arī briesmīga. Patmīlīgais par citu labklājību un dzīvību daudz nedomā. Bet kāda ir sēja, tāda ir pļauja, un to reiz ievāks arī mūsu dienu patmīlīgais cilvēks. Ļaunais atalgo gan, bet ne ilgam laikam.

Kad tā uzmanīgāk ieskatāmies tagadējā dzīvē, jākonstatē, ka ļaunais savu darbu veic ne vien sistēmātiski, bet arī visai mērķtiecīgi, pašlaik sevišķu vērību veltīdams jaunatnei. Jaunatnes degradēšanas pazīmes vērojamas pat šai daudzā ziņā veselīgajā zemē. Kur agrāk bērni attiecīgā vecumā savu izglītību iesāka ar bērnu literātūru, tur tagad tie tīksmināš ar krāsainajām ''joku'' lapām. Taču šī šķietami nevainīgā lasāmviela nes sevī īstus nāves dīgļus, jo tā iemidzina bērna fantaziju. Cilvēks pierod redzēt tikai to, kas uzzīmēts un tā,kā tas uzzīmēts. Pie tam izpildījums allaž ir zem katras kritikas. Tur attēloti cilvēki ar riebīgām, izķēmotām sejām, pārāk resni, tievi, vai citādi kropli. Tajos diendienā skatoties, bērnu aistētiskās jūtas tiek sagandētas. Bet arī ar to nepietiek. Parasti tiek attēloti arī gluži neiespējami un neloģiski gadījumi, bieži arī nemorāliski: slepkavības, laupīšanas, kaušanās, duršanās un šaušanās. Skatoties šais atbaidošajās lapās,maigās bērnu dvēseles paliek cietas un cilvēku dzīvība viņu acīs kļūst lēta un mazsvarīga.

Blakus literātūrai arī mūziku uzskata par svarīgu gara attīstības un izglītības faktoru. Diemžēl skaistā, tīrā klasiskā mūzika sāk izzust. Tās vietā drošas pozicijas iekarojis džess, kuŗu par mūziku negribētos apzīmēt - tik daudz te disharmoniju, skaņu nedabīguma un pārspīlējumu. Stāsta, šī ''mūzika''

radusies tā, ka pulciņš dīkdieņu, klejojot no kroga uz krogu, nonākuši kādā lokālā, kur galīgi piedzērušies mūzikanti pūtuši savus ragus kā nu kuŗais vēl spējis un pratis. Neskatoties uz šādu priekšnesuma nejēdzību izvirtušajiem cilvēkiem tas gaužam paticis un tagad šī ''mūzika'' skan ne vien radiofonos, bet arī uz ielas, kur to dungo kā liels, tā mazs.

Par šādu panākumu ļaunais var tiešām priecāties, it sevišķi tāpēc, ka cilvēka garīgajai degradēšanai talkā nākusi arī tēlotāja māksla, kur bieži tiek attēlotas tādas parādības, kas nav mākslas cienīgas, vai tādā izpildījumā un ar tādu uzsvaru,ka riebumā jānovēršas.

Pārrunātais izraisa jautājumu - kādēļ taisni negātīvais izplatas tik viegli un ar tādu spēku? Te jāievēro, ka ļaunā ceļi arvien bijuši tie platākie, ērtākie un vilinošākie. Patiesībai, labai gaumei un patiesam skaistumam allaž paliek tikai kalnu tekas. Tādēļ arī neviens liels un krietns darbs nav veikts bez atteikšanās, sviedriem un pat ciešanām. Ļaunums, izvirtība un cietsirdība turpretim ir klāt kā saukti vienmēr un pieejami katram, arī visneattīstītākajam un aprobežotākajam.

Kā redzam, briesmas ir lielas, jo ļaunais savu postīšanas darbu veic slepus, sēdams savu ļauno sēklu, kur vien iespējams - ja ne tieši, tad netieši. Taču tie, kas tic Dieva visvarenībai un Viņa palīdzībai, tiks glābti pat tad, ja tie pēc palīdzības sauks, piespiesti pie zemes un ļaunās varas šķietami uzveikti. Un ja arī šajā dzīvē tiem vairs neizdotos piecelties - tad lielajā mūžības tiesā viņi tomēr pastāvēs, jo tur vērtēs ne tikai darbus, bet arī domas, jūtas un ilgas.

Ticības avoti

I.

KRISTUS draudze savu vārdu attaisno tikai tikmēr, kamēr tā ir l i e c i n ā t ā j a. Tāpēc evaņģeliskās (un tikai tāda, šķiet, varētu pretendēt uz Kristus vārdu) draudzes dievkalpojumā viens no svarīgākajiem, - ja ne pats svarīgākais, ir brīdis, kad draudze, kājās piecēlusies, kā vienā mutē liecina: Es ticu Dievam tēvam...Vai šos apliecības vārdus skaļi izrunā v i s a draudze, jeb tikai mācītājs, tas būtībā nav svarīgi, kaut gan klusās apliecības prakse, kāda mūsu draudzēs bija un vēl tagad ir valdītāja, liecina, ka draudze arī šos apliecināšanas pienākumus cenšas vairāk uzvelt mācītāja pleciem: sak, tas jau viņa amats. Šādā uzskatā, kuŗu pārstāvam gan vairāk neapzinoties, slēpjas lielas briesmas, jo var gan sarunāt advokātu, lai tas savu klientu aizstāv pie tiesas, bet par Kristus "aizstāvi" (ja ar vārdu "aizstāvēt" saprotam arī "apliecināt") nevienu salīgt nevar. Tas jādara katram pašam, tātad - visiem. Tikai to, kas Viņu būs apliecinājis cilvēku priekšā, arī Kristus apliecinās sava Tēva priekšā, kas ir debesīs (Mt. 10,32; Lk. 12,8). Un vieta, kur to sākt, bez šaubām, ir draudze, savējo vidū - tur tas visvienkāršāk.

Citādi, ja ticība jāapliecina tur, kur par domu biedriem runāt vairs nevaram, kur jārunā par uzskatu pretiniekiem, labākajā gadījumā - vienaldzīgajiem. Tur vajag drosmes, jo, diemžēl, arī tā sauktajā rietumu pasaulē, pār kuŗu joprojām plīvo Kristus karogs - bet pusmastā, kristīgās ticības apliecinātājs daudziem šķiet maksājam devalvētā valūtā. Šādās maksāšanas reizēs tad ap viņu allaž sapulcējas vairāk vai mazāk laužu, protams, atkarībā no tam, cik augstu tiek vērtēts maksātājs pats, un ne jau viņa nauda. Vai ar savu drosmi viņam izdosies pārliecināt mazticīgos, atgriezt neticīgos - var šaubīties, bet savus domu biedrus, savas ticības brāļus un māsas viņš būs stiprinājis katrā ziņā. Un tieši tas ir vajadzīgs, jo mūsu laikmeta lielākā nelaime nav vis tā, ka arī tagad pa dzīves tirgu staigā bezdievīgi balamutes, īkšķus aiz vestes aizbāzuši, cepures pakausī atstūmuši un nevienam ceļa negriezdami, - mūsu laikmeta lielākā nelaime ir dievbijīgie klusētāji, kas mīļā miera dēļ jau pa pusjūdzi raujas maliņā. Ne tā ir tā nelaime, ka arī divdesmitā gadu simta tīrumā aug kviešī un nezāles; - tā tas būs līdz "plaujamam laikam" (Mt.13,24...). Mūsu nelaime ir tā, ka mums šķiet: nezālēm esot tādas pat tiesības, kā kviešiem (aplam saprasta demokratija). Fakts gan ir tas: tur, kur vāji kviešī, tur spēcīgas nezāles, un otrādi. Tāpēc tik svarīga katra balss, katrs vārds un katrs raksts, kas liecina: "Es ticu" - un, kā jau teikts, tiklab draudzes dievkalpojumā, kā ārpus tā.

Grāmatu un rakstu rindu, kuŗas augšgalā baznīcas tēva Augustina "Confessiones", un kuŗai pirms piecpadsmit gadiem savas gaužam pazemīgās piezīmes ir pievienojis arī mūsu Leonīds Breikšs (cf. Mājas Drauga pag. gada decembŗa un turpmākos numurus), ar atzīstamu drosmi un pārliecību nesen turpinājis arī latviešu lasītājam samērā labi pazīstamais A.J. Kronins (Cronin), romānu Citadele, Tiranns, Zvaigznes raugās lejup, Debess valstības atslēgas u.c. autors. Atļaujamies te īsumā iepazīstināt ar viņa rakstu "Kādēļ ticu Dievam" (Why I Believe In God, Woman's Home Companion, 1950., jūl.; saīsinātā veidā Readers Digest, 1950., sept. nr-s), cerībā, ka tie ticības avoti, no kuŗiem smēlis slavenais angļu rakstnieks, varēs spirdzināt arī mūs.

Kronins, kā zināms, ir ārsts. Tā arī viņš savu stāstu sāk - ar tiem laikiem, kad Glazgovas universitātē studējis medicīnu un anatomijas telpās graizījis formalīna piesātinātās cilvēku mirstīgās atliekas. Cilvēka ķermenis viņam šķitis tikai sarežģīta mašīna. Kaut ko tādu, ko varētu saukt par nemirstīgu dvēseli, nevienā uzšķērstā līķī viņš nevarējis sameklēt un ja kādreiz iedomājies par Dievu, tad tāpat kā vairums citu medicīnas studentu - bez jebkādas godbijības, ar pašpārliecinātu smaidu un neslēpjot, ka šādus vecus māņus var tikai niecināt.

Glazgovas medicīnas fakultāti beidzis, Kronins savu ārsta praksi uzsāk Dienvidvelsā. Tas ir ogļraktuvju apgabals, un te nu viņš sastopas ar dzīvi vaigu vaigā, vēro ar kādu drosmi un humoru cilvēki te stājas pretim visām dzīves grūtībām un speŗ arī pirmos soļus gara valstībā. Te, palīdzēdams dzemdībās, klusā nakts stundā sēdēdams pie mirēja gultas un klausoties tumšo nāves spārnu nepielūdzamajā švīkoņā, viņš arī jūt, ka studenta gados noskatītais un pielaikotais smīns viņa sejā pamazām izgaist. "Es sapratu, ka eksistences robežās ietilpst arī tādas lietas, par kuŗām manās skolas grāmatās (text books) nekas nav rakstīts... Vārdu sakot, es pazaudēju savu parākuma apziņu, un kaut gan es to toreiz neapzinājos, šis bija mans pirmais solis ceļā uz Dievu."

Taču tas, kas viņu šai dziļi reliģiozo kalnraču apgabalā visvairāk ietekmē, ir kāds gadījums, kuŗu Kronins sakās nekad neaizmirsīšot. Gāzes eksplozija kādā ogļraktuvju šachtā aprok 14 kalnračus. Glābēji rok piecas dienas, un visas šīs piecas dienas viss ciemats lūdz Dievu. Beidzot nelaimes vieta ir aizsniegta un glābēji - pie tiem, protams, ir arī ārsts, dziļi pazemē saklausa dziedāšanu. Ko juta toreiz vēl neticīgais ārsts, it kā no tālienes izdzirdis Anglijā un arī Amerikā iemīļoto korāli "O God, our help in ages past, our hope for years to come" - par to nerunā arī tagad ticīgais rakstnieks, bet kad kopā ar atbrīvotajiem ļaudīm, kas novārguši, bet citādi veseli, viņš atkal iznāk dienas gaismā, un kad šai aizbērto ļaužu pazemes dziesmai pievienojies viss milzīgais sagaidītāju pulks, tad šī varenā dziesma, ielejas atbalsota, viņu pārsļāc kā pēkšņs paisuma vilnis. "Tā bija neizsakāmi aizkustinoša ticības demonstracija," viņš saka.

O. G.

ARTURS PRIEDĪTIS

DIEVA ATKLĀSME UN SV. RAKSTI

II.

KAD nu patiesā, īstā ticībā un uzticībā ar šo mērauklu stājamies pie pasaulē atrodamo vērtību pārvērtēšanas, mums atklājas brīnišķīga aina: visur, pat tur, kur agrāk Viņu nenojaudām, mēs sākam Viņu redzēt, jo (Pāv.vēst. kolos. 1,15-17) ''Viņš ir neredzamā Dieva attēls, visas radības pirmdzimtais; Viņā radītas visas lietas debesīs un virs zemes, redzamās un neredzamās... Viss ir radīts caur Viņu un uz Viņu, bet Viņš pats ir pirms visa, un viss pastāv Viņā''. Ja mēs Viņu, vienīgo patiesības avotu, salīdzinām ar redzamās gaismas avotu sauli, tad varam sacīt: Tāpat kā visas gaismiņas un liesmiņas, lai to tiešais enerģijas avots būtu vasks, malka, akmeņogle vai nafta, savā īstajā būtībā izstaro tikai no saules saņemto enerģiju, tā arī visas patiesības, lielas un mazas, ir saņemtas no Dieva, jo Dievs ir cilvēku mīlējis no pirmās dienas un ir tam atklājies vienmēr, visur, visos laikos un atklājas vēl šodien.

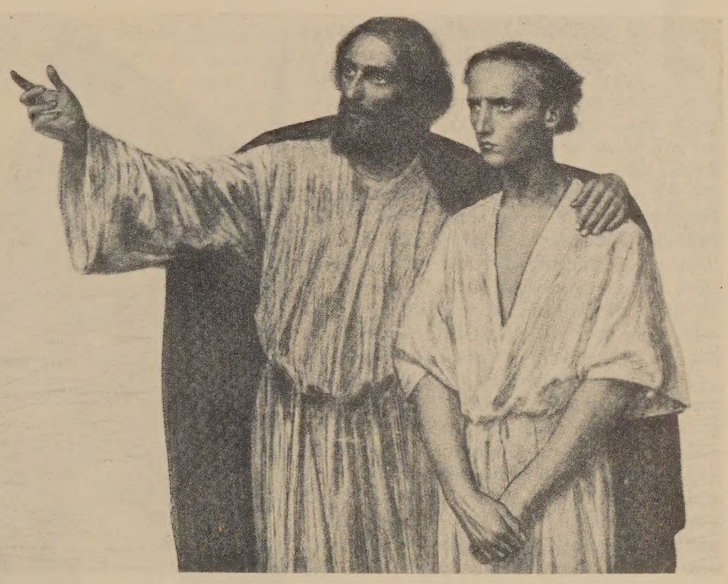

Jau pirmkristīgais Justins savā ''Apologia'' saka: ''Kristus ir logoss, pie kā visa cilvēce saņēmusi savu daļu. Un visi, kas dzīvojuši saskaņā ar šo logosu, ir bijuši kristīgie, kaut tie uzskatīti par pagāniem''. To pašu mūsu dienās apgalvo kardinālis Ņūmans (Newman, Critical and Historical Essays): ''Par to visi vienis prātis: pagānu filozofijās un reliģijās atrodama liela daļa no tā, kas vispārim uzskatāms par kristīgu patiesību. Mīlmans no tā secina: 'Tā kā viss tas atrodams pie pagāniem, tad nekas no tā nav kristīgs'. Mans slēdziens ir tieši pretējs: 'Tā kā viss tas ir kristīgs, tad nekas no tā nav pagānisks'.'' Un turpat tālāk Ņūmans saka: ''Uz Sv. rakstiem pamatodamies, es ticu, ka jau no pirmsākumiem Valdnieks pār visu zemeslodi izsējis Patiesības sēklas, kas dažādīgā veidā visur iesakņojušās, un pat tuksnesī no tām uzziedējušas puķes...'' Der atcerēties arī šī rakstiņa ievadā minētos Augustina vārdus: ''...jo pati šī lieta, kas tagad tiek saukta par kristīgo reliģiju, ir bijusi arī pie senajām tautām un nav trūkusi jau no cilvēku cilts sākumiem, līdz beidzot Kristus atnāca miesā; no tā laika patiesā reliģija, kas vienmēr eksistējusi, sāka saukties par kristīgo reliģiju''

Bet tāpat kā tēvs, savu bērnu audzinādams, atklāj tam vienu patiesību pēc otras zināmā kārtībā, lai pakāpeniski attīstītu viņa garīgos spēkus un izpratni, tā arī Dievs audzina cilvēci ar pakāpenisku, progresīvu atklāsmi. To atzīst arī vācu rakstnieks G. Lesings savā rakstā par atklāsmi (''Cilvēces audzināšana'' - ''Die Erziehung des Menschengeschlechts''): ''Tāpat kā audzinātājam nav vienalga, kādā kārtībā attīstās skolnieka spēki, jo cilvēkam visu uz reizi nav iespējams iemācīties, tāpat arī Dievs savā atklāsmē ietura zināmu kārtību un mēru''.

Tas nenozīmē, ka Dievs sākumā atklātu tikai puspatiesības, kas vēlāk atsaucāmas. Dievs nekad nenonāk ar sevi pretrunā. Vienreiz atklātā patiesība paliek patiesība uz visiem laikiem. Tās matēmātiskās patiesības, kas atrodamas aritmētikas mācības grāmatā, paliek patiesības arī algebrā un augstākajā matēmātikā, bet neviens skolnieks nespēj iemācīties algebru, ja tas nav iemācījies aritmētiku. Un ja viņš pēc tam noliek aritmētikas grāmatu pie malas, tad ne tādēļ, ka tā pēkšņi būtu kļuvusi nepatiesa.

Taisni šo kļūdu dara daudzi inteliģenti cilvēki attiecībā pret Dieva atklāsmi, aprobežodami to ar vienu īpašu reliģiju. Ar to tie paaugstina sevi, bet ne Patiesību. Neaizmirsīsim, ka mēs visi esam viena Dieva bērni. Būsim jel saudzīgi un iecietīgi pret saviem mazajiem brāļiem, mīlēsim un pamācīsim tos, bet nekad neizsmiesim un nenozaimosim viņu zināšanas, lai cik tās elementāras. Lepodamies ar savām algebraiskām zināšanām, nesauksim aritmētiku par muļķīgām blēņām. To darīdami, mēs aizkavējam savu brāļu un līdzskolnieku progresu, sagraujam viņu ticību patiesībai vispārim un netīši palīdzam un dodam rokā ieročus tiem, kas ir arī mūsu ienaidnieki, proti, tiem, kas ir apzinīgi tumsas kalpi, tiem, kas karo pret pašu gaismu un patiesību. Jā, mēs varbūt pat nodarām grēku, lielāko no visiem grēkiem, no kā Kristus mūs brīdinājis (Mat.ev.12,31-32): ''Tāpēc es jums saku: ikkatru grēku un ikkatru zaimošanu cilvēkiem piedos, bet Gara zaimošanu nepiedos. Un kas ko runā pret cilvēka dēlu, tam tas tiks piedots; bet kas ko runā pret Svēto Garu, tam tas netiks piedots ne šinī, nedz nākošā mūžā''. Kaut arī uzskatīdami sevi jau par pēdējās klases skolniekiem, nekad nedrīkstam aizmirst, ka mēs visi, pirmziemniekus ieskaitot, pārtiekam no vienas Patiesības, un ka mums visiem ir viens un tas pats Skolotājs. Arī pirmziemnieki staigā patiesības ceļu, arī viņi reiz būs pēdējā klasē. Skolotājs par to gādās.

MĀC. E. ĶIPLOKS

Vispasaules luterāņu federācija

IEPRIEKŠĒJĀ Mājas Drauga numurā jau bija īsa ziņa, ka no 25. jūlija līdz 3. augustam Hanoverā notiks Vispasaules luterāņu federācijas pilnsapulce. Tā būs pirmā tāda veida sanāksme kopš federācijas dibināšanas 1947.g. Lundā. Šī organizācija izauga no Luterāņu pasaules konventa, kas radās 1923.g. Eizenachā un sanāca vēl 1929.g. Kopenhāgenā un 1935.g. Parīzē. Nav nejaušība, ka tiklab viena, kā otra organizācija ir radusies pēc pasaules kaŗiem, kad brūces vēl asiņoja un kristīgā pasaule meklēja ceļus kā tās dziedēt. Lundas sanāksmes mērķis bija noskaidrot luterāņu baznīcas stāvokli toreizējā pasaulē, proti, kā l. materiālisma un bezdievības samulsinātajā pasaulē sludināt patiesību, 2. mazināt kaŗa radīto postu un 3. atrisināt citas sašķeltās pasaules problēmas. Ka nav domāts un runāts vien, to rāda kaut vai federācijas bēgļu aprūpes nozares darbība, kas mums visiem labi pazīstama. Pateicoties tai pēdējos trīs gados DP likuma ietvaros Savienotajās Valstīs bija iespējams izvietot 40.000 luterāņu trimdinieku ku.

Dr. Kārlis E. Lundkvists - pa kreisi, Vispas. lut. federācijas sekretārs (Šveice) un prof. A. Nigrens (Zviedrija), Vispas. fed. prezidents. Aizmugurē Marka bazn. Hanovērā, kur notiks galvenie dievkalpojumi.

Šī gada sanāksmes tēmats ''Dzīvais Vārds baznīcā, kas apzinas savu atbildību.'' Galvenais referents būs pats federācijas prezidents Lundas bīskaps Anders Nigrens. Paredz, ka sanāksmē ieradīsies ap 500 oficiālo delegātu un ap 700 viesu - delegātu; kopīgo apmeklētāju skaits, kā domā, sniegsies līdz 80.000. Sanāksmes galvenais darbs risināsies 6 sekcijās: teoloģijas, ārmisijas, iekšmisijas un labklājības, evaņģelizācijas un namturības, studentu un jaunatnes darba un sieviešu darba sekcijās. Attiecīgie sekciju darba tēmati: Evaņģelijs rada un uztura baznīcu, Evaņģelijs aicina tautas pie Dieva, Evaņģelijs caurstrāvo visu atklātības dzīvi, Evaņģelijs atmodina draudzi kalpošanai un liecināšanai, Evaņģelijs parāda jaunatnei ceļu, Evaņģelijs uzliek atbildību sievietei baznīcā un sabiedrībā.

Šai sakarībā, domāju, būs interesanti iepazīties ar Vispasaules luterāņu federācijas uzbūvi un darbību vispār. Tā nav ''baznīca'' vai organizācija ar stingri reglamentētu iekšēju kārtību. Tā ir luterāņu baznīcu brīvprātīga savienība, kuŗai nav tiesību iejaukties atsevišķās dalībnieces dzīvē un dot tai rīkojumus. Federācijas mērķi ir: a) apliecināt vienprātīgi pasaulē Jēzus Kristus evaņģeliju kā Dieva spēku, kas pestī, b) vienot luterāņu baznīcas pasaulē ticības un apliecības lietās; c) luterāņu starpā veicināt brālīgu sadraudzību un kopdarbību studijās; d) aicināt luterāņus piedalīties oikumēniskās kustībās; e) sekmēt luterāņu sadarbību misijas un audzināšanas jautājumos; f) vajadzības gadījumā garīgi un materiāli pabalstīt luterāņu grupas.

Pašlaik federācijā apvienotas 50 baznīcas (kopbaznīcas) 24 valstīs: Argentīnā, Austrālijā, Austrijā, Brazilijā, Britu Gviānā, Čehoslovakijā, Dānijā, Dienvidslāvijā (3 bazn.), Francijā (2 bazn.), Holandē, Indijā (7 bazn.), Islandē, Italijā, Japanā, Norvēģijā, Polijā, Savienotajās Valstīs (8 bazn.), Somijā, Ungarijā, Vācijā (11 bazn.), Zviedrijā un trīs eksīlbaznīcas - Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. Federācijai nav vēl pievienojušās dažas baznīcas aiz dzelzs priekškara, piem. Baltijas valstīs un Rumānijā, vai valstīs, kur luterāņi nav organizēti (Šveicē, Beļģijā), kā arī tur, kur tie organizēti tikai daļēji (Anglijā). Federācijā nav vēl iestājušās arī dažas amerikāņu sinodes, piem. t.s. Sinožu konference ar Misūri sinodi priekšgalā. No kopīgā luterāņu skaita pasaulē (vismaz 68,5 milj.), federācijā apvienoti vairāk par 60 milj.

Federācijas darbību vada: pilnsapulce, eksekūtīvā komiteja, nacionālās komitejas un speciālas komisijas. Pilnsapulce ir tās augstākais organs un sanāk ik pa 5 gadiem. Eksekūtīvā komiteja, ievērojot attiecīgās baznīcas lielumu, noteic, cik balstiesīgus delegātus tā ikreizes var sūtīt. Pilnsapulce ievēl federācijas prezidentu un 15 eksekūtīvās komitejas locekļus, kas darbojas līdz nākošai pilnsapulcei. Pirmais federācijas prezidents ir Lundas bīskaps un profesors Anders Nigrens. Eksekūtīvajā komitejā ietilpst 4 amerikāņi, 4 vācieši, pa vienam somam, zviedram, norvēģim, dānim, francūzim, ungaram (bīskaps L. Ordaš - kopš 1949.g. atrodas apcietinājumā), indietim un latvietim (archibīskaps T. Grīnbergs).

Eksekūtīvā komiteja ievēl uz 5 gadiem ģenerālsekretāru. Šo amatu līdz savai nāvei, p.g. 30. septembrim, pildīja amerikāņu mācītājs Silvestrs Maikelfelders. Ģenerālsekretariāts atrodas Ženēvā. Viena no tā plašākajām nodaļām ir Bēgļu dienests, ko vada Dr. Stjuarts Hermans. Šai nodaļai Vācijā savā laikā bija vairāk par simts darbiniekiem, un tās kādreizējie pārstāvji Vācijā - Dr. Hovards Hongs un Dr. Pauls Lindbergs mums, latviešiem, labi pazīstami.

Attiecīgā baznīcā federāciju pārstāv viņas pašas sastādītā na-

cionālā komiteja, tāda ir arī latviešiem. Savienoto Valšķu nacionālo komiteju aizvieto Nacionālā Luterāņu padome. Atsevišķu problēmu pētīšanai tiklab pie federācijas kā katras nacionālās komitejas darbojās 15 komisijas (teoloģijas, audzināšanas, evaņģelizācijas, ārmisijas u.c.).

Ja raugāmies uz līdzšim veikto, tad, blakus tīri idejiskam darbam teoloģijas zinātnes, publicistikas un oikumēniskās reprezentācijas laukā, ļoti svarīgs bijis praktiskās aprūpes darbs. Šai ziņā federācijas darbība balstījusies galvenā kārtā uz amerikāņu luterāņu baznīcu materiāliem līdzekļiem, kas savākti Luterāņu pasaules akcijā (no 1939-1951.g. savākts 31 milj. dolaru naudā) un Luterāņu pasaules palīdzībā (savāktas mantas par apm.20 milj. dolariem). Federācija ir bijusi koordinētāja šī palīdzības darba izkārtošanā visā pasaulē. Jau kara pašā sākumā karotāju un okupēto valšķu baznīcām (Vācijā, Norvēģijā, Dānijā, Somijā) pārtrūka sakari ar viņu ārmisijas laukiem un atbalstītajām jaunajām baznīcām. Lai šis misijas darbs neapstātos, amerikāņi ir snieguši atbalstu 29 dažādām "bāriņu misijām" ar 1.250.000 locekļiem. Šīm vajadzībām izlietoti 718.000 dolaru. Federācijai uzticēti pārvaldīt arī vācu misijas iestāžu īpašumi Palestīnā, ko Izrāēlas valdība bija apķīlājusi.

Katrs mēs pazīstam kara postu, bet retais būsim iedomājušies, cik lielā mērā šai postā ierauta arī luterāņu baznīca. Eiropā dzīvo apm. 60 milj. luterāņu. Izņemot Zviedrijas 7 milj. luterāņu, gandrīz visi pārējie ir atradušies tiešā kara darbības joslā. Tā kā materiālā palīdzība varēja nākt tikai no Amerikas, tad var teikt, ka ikvienam Amerikas luterānim bijis jāpalīdz desmit saviem ticības biedriem Eiropā. Baznīcu atjaunošanai, baznīcas darbam un bada novēršanai ir izlietoti apm. 15 milj. dolaru un mantas 20 milj. dolaru vērtībā. Ev. luterisko bēgļu un pārvietoto personu skaits sastāda apm. 10% no visiem Eiropas luterāņiem, kuŗiem vieniem pašiem, saprotams, savu postu nav iespējams novērst.

Tie ir uzdevumi, ko baznīcas vēsture līdz šim nav pazinusi. Cik nozīmīgs tādēļ ir tas darbs, kas tiek veikts Vispasaules luterāņu federācijā, paļaujoties uz Dieva žēlastību un Viņa spēku, kas arī mazo, nespēcīgo dara lielu (2 Kor. 12,9)!

MĀC. E. LAMBERTS

ZIEDOŠANAS SVĒTĪBA

Dērojot šīs zemes īpatnības bieži vien dzirdam jautājumu, kā var mazās amerikāņu draudzes uzturēt pašas sevi un visas kopā uzturēt tik daudz skolu un slimnīcu, uzturēt misionārus, piedalīties luterāņu pasaules sociālā palīdzībā u.t.t. No otras puses, mūsu amerikāņu draugi brīnās, ka mēs esam tik nevarīgi arī tad, ja mūsu skaits sen jau pārsniedz daudzu amerikāņu draudžu locekļu skaitu. Iebildums, ka esam jaunas dzīves sācēji tikai daļēji un uz laiku mūs attaisno. Runājot par latviešu garīgo aktivitāti ir dzirdēti dažādi vērtējumi, bet ir kāds jautājums, kuŗam vienmēr baidāmies pieskarties. Runādami par baznīcu,mēs tikai starp puķēm drīkstam pieminēt līdzekļus, kā šo baznīcu uzturēt. Kā senu dienu nelāgs mantojums latviešu mācītājam līdzi nāk pārmetums par mantas kāri. Vairīdamies šī pārmetuma, mēs ejam līku loču ceļus, bet pie mērķa netiekam. Pat apcerot amerikāņu baznīcu, plaši ir pārrunāta amerikāņu laju aktivitāte, svētdienas skola, sieviešu darbs u.c., bet līdzekļu jautājumam parasti kautkā ir paiets garām, jo mācītājam tak neklājas runāt par naudu.

Dzimtenē, savās lielajās draudzēs mēs varējām arī šo luksu atļauties. Amerikāņu draudzes ir brīvi organizētas ļaužu kopas, kas apņēmušās savu Dievu pielūgt pēc savas ticības un parašām. Konstitucijā paredzētā reliģiskā brīvība to ikvienam arī atļauj, bet, protams, katram uz sava rēķina. Tādēļ līdzekļu jautājums ir nostādīts par draudzes būt vai nebūt jautājumu. Mācītājs un draudzes vadība ar visādiem līdzekļiem pavisam atklāti atgādina katram viņa pienākumu, kas vēlas sevi saukt par draudzes locekli. Šis pienākums tiek ieaudzināts sākot ar svētdienas skolu, jaunatnes pulciņiem un sanāksmēm.

Ir dzirdēti dažādi spriedumi par šo naudas vākšanu, bet tie radušies pa lielākai daļai aiz pārpratuma.

Daudzās amerikāņu baznīcās pirms kollektes mācītājs saka: Tagad kalposim Dievam ar ziedojumiem.

Tā ir jauka izpratne. Tā nav naudas savākšana. Tā ir kalpošana Dievam, ceļot Viņa draudzi un baznīcu. Vai šī kalpošana vislabāki nerāda ticīgo cilvēku? Atcerēsimies: "Nevis tie, kas saka Kungs, Kungs...", vai "Dodiet, tad jums tiks dots."

Labprātīga kalpošana ar vārdu, lūgšanu un ziedojumu ir uzcēlusi šīs zemes baznīcas un viņu dažādos citus svētīgos pasākumus.

Protams, arī amerikāņu baznīcās ir grūtības. Ne visi ir dzīvi zari pie Kristus koka. Bet taisni tas, ka šie ļaudis paši saviem līdzekļiem savu baznīcu uzcēluši, satura kopā arī ne visai stingri ticīgos. Jo taisnība ir, ka ko cilvēks cēlis savām rokām un saviem līdzekļiem, to arī iemīļo, to tik viegli nevar atstāt. Tā ārēji diezgan saskaldītā amerikāņu baznīca, kur tik daudz grupu un virzienu, kaut vai tikai luteriskajā baznīcā, ir tomēr vareni stipra iekšēji, savās mazajās draudzēs.

Un ne jau bagātie uztura šīs draudzes. Lielā vairumā tā ir ne visai turīgā vidus šķira, kas saziedo ievērojamas summas ar nelielu, bet regulāru ik nedēļas ziedojumu. Nedēļā ziedotie 50 centi, gadā dod $25.- no personas, kas arī tiek uzskatīts par minimālo ziedojumu. Bet netrūkst draudzes locekļu, kas ik nedēļas no sava apm. $50,- algas čeka $1.- mierīgi novēl savai draudzei. Un šajos 50 centos vai dolarā slēpjas amerikāņu mazo draudžu dzīvot spēju noslēpums. Mazais svētdienas skolnieks nes kaut centu, bet nes to katru svētdienu. Draudzes loceklis, gadījienā, ja nav varējis būt baznīcā, nākamajā svētdienā nes arī pagājušās svētdienas ziedojuma aploksnīti. Viens ģimenes loceklis atnes arī pārējo ģimenes locekļu ziedojumu aploksnītes. Man ļoti patīk, kad māte saka: Mans dēls šodien var kalpot tikai ar ziedojumu.

Viņi kalpo savai baznīcai ar savu naudu un ir lepni par šo kalpošanu, jo zin, ka tikai šīs kalpošanas dēļ viņu draudze var pastāvēt. Tādēļ arī viņi runā baznīcā un savās sanāksmēs par naudu vairāk, kā mums tas patīk, bet nebaidīdamies saukt lietas to īstajos vārdos, viņu draudzes veic darbus, ko mums atliek tikai apbrīnot.

MĀC. OSVALDS GULBIS

V ī r a m ā t e

KO domā ābele rudenī, kad pa dārzu sāk staigāt salnas un no zara atraisās viena dzeltējusi lapa pēc otras? Vai tā domā par jauno tērpu, ko tai solījis pavasar's, jeb tā domā par bērniem, kuŗus tā pabaroja pagājušā vasarā? Kā bij, vai mazie ļaudis arī teica paldies? -

Māte domāja par sava mūža vasaru. Pie viņas krūtīm šņukstēja vedekla, un vedeklas asaras šķita sūcamies vai līdz pašai mātes sirdij. Bijis nu kaut vārds, ko teikt! Bet vārdi bija aizbēguši, kā iztraucēti putni. Māte stāvēja mēma kā koks un raudzījās pāgātnē.

Aina bija mazliet izbalējusi, bet mātes acīm tomēr labi saredzama: divi pieaugušie un divi pusaudži, galīgi noguruši, galīgi novārguši, uz sava vaiga pakrituši čukst: "Lai slavēts Dievs! Mēs esam glābti!" Visapkārt viļņo druvas, un no ciema, lejā, lēna vēsma nes tikko ceptas maizes smaržu. - Vai toreiz bija pavasar's? Šķiet, - drīzāk vēla vasara. Bet toreiz viņa vēl bija jutusies jauna... Un ja nu padomā, ka desmit gadi vien pagājuši! Nieka desmit gadi! Un cik daudz pa tiem noticis! - - - "Māt, te ir maize!" abi pusaudži iekaucās kā divi izsalkuši vilcēni un klupdami krizdami kūleņoja no kalna. Jā, maize te bija. Daudz maizes - - - Un kad viņi bija atraduši vietu, kur apmesties, cik bezrūpīgi abi delverī nosvieda savas pauniņas šīs pašas istabas kaktā! Cik garžīgi tie koda pasniegtajā miežu karašā! Jā, ļaudis te bija labi. Tie viņas bērnus izglāba no bada nāves - - - Un kad visi bija paēduši, kad ogles jau sāka plēnēt pavardā un vajadzēja sākt domāt par gulēt iešanu, viņas brašie dēli sacīja: "Tēt, te ir labi! Te paliksim!"

Viņi palika. Prom viņus nedzina. Viņi palika. Kur citur lai ar' viņi ietu? Te bija maize un pajumts. Un kad vakariņas paēduši, viņi apsēdās uz savas jaunās istabas sliekšņa, laipns labsvakars allaž pārlidoja pār žogu, tikpat kā silta karaša, klēpī iesviesta. Laipni kaimiņi - - - Gadi pagāja. Dēli izauga lieli un pārveda sievas: vecākais - šo pašu Arpu, kas tagad pie viņas krūtīm izraud savas atraitnes sāpes, jaunākais - Ruti. Nu vairs nebija tikpat kā neviena, kas viņus dēvētu par svešniekiem. Bet atgriezts rieciens nepielīp. "Nezin, kā nu tagad mūspusē, vai arī tur jau pavasar's? " nopūtās tēvs, kad sniga ķiršu ziedu sniegs un ābeles, laimē drebēdamas, apvilka savus jaunos rožainos tērpus. Tad dēli sapīka. "Tēt, kā tev trūkst? Vai tev nav maizes? Vai tā nav balta diezgan? " jautāja vecākais. Viņš bija maiznieks, un viņam ciemā piederēja pašam sava maiznīca. - Taisnība, maize te bija, un maizi jau viņi te bija meklējuši, bet - - - "Es zinu gan," sacīja jaunākais, namdaris. "Cik namus jau neesmu uzcēlis citiem, bet paši vēl dzīvojam vecajā istabā. Tīri kauns! Kopš Ruti esmu pārvedis, tur tiešām kļūst par šauru. Nesaki neko, tēvs, es uzcelšu arī mums jaunu istabu, un tādu kā nevienam..." Saveda kokus. Sacēla spāres. Pabeigt nepabeidza. Nāve pieklauvēja pie tās pašas vecās istabas durvīm - - - - - -

"Māt," jaunā atraitne pacēla galvu. "Māt, ko nu iesāksim? Ai, māt...!" Un vedekla vēl ciešāk piespiedās vīra mātes plecam.

Māte glaudīja vedeklas tumšmataino galvu, bet neatbildēja. Taču vedeklas vārdi, šķiet, viņu bija atkal atgriezuši īstenībā. Saudzīgi, it kā līdz malām pilnu trauku, māte atstūma vedeklu no sevis, nosēdināja to uz soliņa un, galvas drāniņu noraisījusi, aplika to ap vedeklas salīkušajiem pleciem.

"Jā, nu esam atraitnes visas trīs," viņa teica vairāk sev, kā vedeklai, un, aptupusies pie smagas koka lādes, izņēma svītrainu segu, paklāja to turpat zemē, pacilāja vienu otru pašas austu drēbes gabalu un beidzot pāris no tiem iesēja segā.

"Māt, ko tu dari? "

Jā, nu nāca tas grūtākais. Nebija viegli atbīdīt Arpu, bet ko lai nu iesāk ar Ruti? Un ar Ruti tik viegli nebūs. To viņa zināja. Vai mierinājuma vārdus Arpai meklēdama, viņa patiesībā nebija domājusi par Ruti? Kad nāve paņēma tēvu un drīz pēc tam arī abus dēlus, māte domāja, ka nu visas saites sarautas. Bet tā tas nebija. Nepavisam ar' nē. Nu viņa to zināja. Pat akmens ieaug zālēs, apsūno un iemīl zāli, kas ap viņu aug - cik vēl daudz vairāk cilvēks...

Māte atspiedās uz lādes malas, taču Rutei bija jānāk palīgā. Pate piecelties viņa, diemžēl, nespēja.

"Māt, kur tu iesi? " Rute jautāja, palīdzējusi vīra mātei piecelties un izņēmusi nastiņu tai no rokām.

"Iešu prom, meit."

Nu savas saraudātās acis pacēla arī Arpa:

"Bet kas tad notiks ar mums? "

"Bērni, nepadariet man šo brīdi vēl grūtāku," sacīja māte, pie Rutes rokas turēdamās. "Jūs esat jaunas. Jūs jau arī katra esat zaudējusi tikai vienu. Es esmu pazaudējusi trīs. Es zinu, kā sāp. Jūs pār-

cietīsat..."

"Māt, kur tu iesi?" Rute neatlaidās.

"Iešu uz savu pusi. Tur palika mans pavards. Tur aprausu ogles aiziedama. Nu jau būs izdzisušas, kur tie gadi! - - - 'Apraus,' sacīja tēvs, kad aizgājām. 'Dievs dos, drīz nākšim atpakaļ!'"

"Māt, ko tu runā? Vai te tev kāds ir pāri darījis?" jautāja Rute.

"Ko nu, meit, par pāri darīšanu! Labi cilvēki. Bet mēs ar tēvu jutāmies te sveši."

"Un mēs? Kas notiks ar mums?" Arpa vērpa savu domu kā spaļainu dziju.

"Es zinu, bērni. Bet jūs skatāties uz priekšu. Es skatos atpakaļ. Es gribu apsēsties pie sava izdzisušā pavarda un mirt."

"Bet tu jau vēl neesi mirstamajos gados, māt!" Rute turējās.

"Vai tas, ko šodien pavadījām, bija mirstamajos gados, vai mirstamajos gados bija tēvs un tavs vīrs, Rute, kuŗu pavadījām pērn?"

"Es iešu tev līdz," Rute bija izlēmusi.

"Es ar'..." sacīja Arpa, radusi, ka visu izlemj tēvs, vīrs, vai vīra māte.

"Nē, bērni. Gabaliņu jau jūs varat mani pavadīt, bet tad jums jānāk atpakaļ..."

Lauku ciemā nekas nepaliek nezināms. Trīs atraitnes vēl nebija ne slieksni pārkāpušas, kad viss ciems jau bija kājās. Kas? Ko? Maiznieka māte došoties prom? Kāpēc? Un abas vedeklas ar'! Tu, debess, augstā! Rute, tā nu vēl. Tai nekā nav. Tā bārenīte. Bet Arpa - tai taču maiznīca! Maiznīcas puiši kā tikko cepti kukuļi - tik to vien gaida, lai kāds šos ņem. Noraudājusi savu laiku, kā kārtīgai atraitnei klājas, un precējusi tik kādu nost. Citādi nebūs. Vīra māte pierunājusi! - Daži bija apvainoti, citi nožēloja, citi saprata. Katrs bija iznācis durvīs, katrs māja ar roku, ar katru vajadzēja kādu vārdu pārmanīt. Un māte apstājās un paklanījās līdz zemei katram - vienalga sirmgalvim, vai bērnam. Un katrs, kam viņa bija pagājusi garām, slaucījās, vai šņaukājās. Labs cilvēks. Žēl...

Kad trīs sievietes beidzot izkļuva no ciema, pār kalnu jau nāca vakars. Uz kalna māte apstājās.

"Tā, bērni. Te, no šīs vietas pirms desmit gadiem es šo ciemu ieraudzīju. Te gribu beidzamo reiz atskatīties... Tā, un nu jums jāiet atpakaļ."

Māte apkampa vispirms Arpu, svētīja to un, tāpat kā pirmīt saudzīgi saņēmusi aiz pleciem, lēni pastūma to no kalna: "Ej nu, meit!"

Arpa paskatījās uz māti, tad - uz Ruti un, galvu nodūrusi kā nobārts bērns, devās pa teku lejup, sākumā lēnām tad skriešus un balsī raudādama.

"Un nu tava reize, bērns," māte pagriezās pret Ruti. "Nāc, apkamp mani un ļauj, lai tevi svētīju. Tu man biji tikpat kā pašas meita."

Rute nepakustējās, bet pamanījusi, ka māte taisās tuvoties, pakāpās soli atpakaļ un sacīja:

"Nē, māt. Es neiešu. Kur tu iesi, ir es iešu."

"Bet tā ir mana dzimtene..."

"Vienalga. Kur tu mitīsi, tur ir es mitīšu."

"Bet tur tev visi sveši!"

"Tev ar' te visi bija sveši. Tavi ļaudis ir mani ļaudis."

"Bet Dievs, Rute, tavu ļaužu dievs?..."

"Tavs Dievs ir mans Dievs."

Māte tikko vairs valdījās. "Meit, meit," viņai gribējās teikt, "esmu vecs cilvēks. Nomiršu, paliksi viena. Vai tomēr labākais nav griezties atpakaļ?"

Bet arī šo neizteikto jautājumu Rute bija sadzirdējusi.

"... un kur tu mirsi, tur es miršu, tur lai apŗok arī mani. Nāve vien mūs šķirs..."

Mātes acis bija pilnas asarām. Viņas lūpas drebēja. Viņa nevarēja parunāt. Viņa stāvēja un skatījās pāri meža galotnēm. Saule bija nogājusi. Kā nez'ko gaidīdams, pamalē grozījās tikai mazs zelta mākonītis. Tad māte paklanījās savai vedeklai līdz zemei. Bet viņas ceļi salodzījās, viņa pakrita. Vedekla steidzās saturēt, bet nepaspēja. Tā nu viņa arī palika pie savas vedeklas kājām.

"Bērns,... lai Dievs tev to atmaksā. Tu nezini... cik man... būtu grūti bijis... bez tevis."

Mazais mākonītis bija nozudis. Pār abām sievietēm noliecās nakts.

Mūsu dienās - tuvu un tālumā

KATOĻU BAZNĪCA AIZ DZELZS AIZKARA

Pēc ziņām no Vatikāna ne mazāk kā 118 Romas katoļu prelātu ir apcietināti vai kā citādi kavēti pildīt savus pienākumus zemēs aiz dzelzs priekškara. No minēto skaita 56 bīskapu un monsiņjoru sēdeklis bija Austrumeiropas zemēs, bet 59 prelāti palikuši Ķīnā. Pārskatā teikts, ka Krievijā, Rumānijā, Albānijā un Baltijas valstīs augstākā katoļu garīdzniecība "noslaucīta no zemes virsus".

ARMIJA UN FLOTE MEKLĒ MĀCĪTĀJUS

Z.A.S. Valstu armijai un flotei trūkst ap 400 protestantu garīdznieku. Flotes vadība šinī sakarībā grozījusi vecuma robežu garīdzniekiem, paceldama to no 34 uz 39 gadiem.

MĀCĪTĀJU TRŪKUMS ANGLIKAŅU BAZNĪCĀ

50 gados Anglijas iedzīvotāju skaits pieaudzis par vienu ceturto daļu, bet anglikāņu baznīcas mācītāju skaits tajā pašā laikā samazinājies - arī par 25%. Katru gadu anglikāņu baznīcai nepieciešami 600 jauni mācītāji, bet ordinēti tiek tikai 400.

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

POSTMASTER: If addressee has removed and new address is known, notify sender on Form No. 3547, postage for which is guaranteed.

BAZNĪCAS ATBILDĪBA

Viens no visredzamākajiem luterāņu vadoņiem Amerikā, Nacionālās luterāņu padomes direktors un A.S.V. Nacionālās komitejas galva Luterāņu pasaules federācijā, Dr. P. Empijs (Empie), nesen runādams lielākā luterāņu sanāksmē Kalifornijā, raksturoja pašreizējo situāciju pasaules politikā un deklārēja arī baznīcas uzdevumus.

Rietumu pasaule pastāvēs tikai tad, sacīja Dr. Empijs, ja roku rokā ar militāro defensīvu ies ideoloģiska ofensīva. Mums jācīnās, lai pastāvētu. Mūs apdraud ārkārtējais technokratijas progress, kas nesavaldīgām un brutāla komūnisma uzmusinātām masām dod rokā vēl nebijušu varu. Komūnisms ir reliģiska monstrozitāte, kas sagandējis cilvēka dievišķo spēju sevi veltīt ideāliem un mirt par tiem. Krievijas lielākais vājums - tās bezkaunīgā metode no vispasaules komūnistiem prasīt ideoloģiskus pakalpojumus savu savtīgo, nacionālo mērķu atbalstīšanai. Baznīcai un valstij jāpaliek šķirtām, bet baznīcai jādara viss iespējamais, lai valdība nenovirzītos no principiem un lai tās politika būtu taisnīga un gudra. Baznīcai jācīnās par starptautisku sapratšanos un sadarbību, bet arī nepagurušai jāstrādā, lai gods, integritāte un taisnība valdītu pašu mājās. Ja valdības aprindās ir ieviesusies korupcija, tad tur pa daļai vainīga arī baznīca, kas bieži vien aiz ''reāliem'' apsvērumiem domājusi, ka dažreiz kompromiss nepieciešams. Ārpolitika nevienmēr bijusi laimīga un ētiska, un A.S.V. valdības forma nav piemērota visām zemēm. Kļūdas jāatzīst un ideoloģijas karā jāuzvar ar pazemību, mīlestību, upuriem un saprašanos. Te baznīcai ir daudz darāms, un tai arī jāapzinās sava atbildība.

PAR MIERU?

Sekojot Krievijas austrumu pareizticīgās baznīcas patriarcha Aļekseja aicinājumam, maija sākumā dažādo konfesiju vadoņi viņpus dzelzs priekškara sanāca Maskavā, ''lai pārrunātu, kā pasargāt mieru.'' Viens no nedaudzajiem, kas aicinājumam tomēr neesot paklausījis, gan aizkara šajā pusē, esot Dr. M. Nīmelers. Sanāksmes lozungs bijis: ''baznīca ar tautu cīņā par mieru.'' Kā radio ziņo, sanāksmes visiespaidīgākais brīdis bijis tas, kad patriarchs uzsaucis slavu Staļinam.

AUGSTOS AMATOS

Jaunais un ''gandrīz vienbalsīgi'' ievēlētais Ungārijas luterāņu baznīcas ģenerālinspektors Erno Mihalyfi nesen nodeklarējis savu ''dedzīgo un mūžīgo lojalitāti tautas demokratijai.'' Viņš arī paziņojis, ka netikvien rosīgi piedalīšoties baznīcas dzīvē, bet arī visiem spēkiem centīšoties īstenot neseno vienošanos starp baznīcu un valsti. Visas briesmas, kas baznīcai varētu draudēt, viņš pūlēšoties novērst, bet viņš arī esot drošs par to, ka tādas varētu nākt tikai no pašas baznīcas aprindām. M. priekštecis, kā zināms, š.g. pavasarī atkāpās.

Jaunais baznīcas galva tajā pašā reizē ir arī Ungārijas propogandas viceministrs un vēl pirms ''gandrīz vienbalsīgās'' ievēlēšanas, bija jau ģenerālinspektora postenī iecelts.

SARKANĀ ĶĪNA

Sarkanajā Ķīnā šī gada sākumā aizvien vēl darbojās 8 luterāņu misionāri, no tiem 5 amerikāņi. Kā tagad ziņo, māc. P. Mekinsens (Mackensen) martā apcietināts. Apcietināšanas iemesli nav zināmi.

FRIEND OF HOME

English Translation of the Latvian Paper Majas Draugs

Volume No. 3 July, 1952 No. 7

Published by
National Lutheran Council
327 South La Salle Street
Chicago 4, Ill.

For spiritual care of Latvians of Lutheran faith, recently resettled in the United States.

For information write to the above address, Attention: Latvian Paper

LET US REMAIN IN LOVE
(In Commemoration of our Passed Away)

Elizabeth Kraulis

When mother has made a garland of red bilberry bushes and gathered green branches of fir trees, when the last flowers of autumn have been plucked and a wax-candle wrapped in a shawl, then All-Soul's day is at hand. So writes Andrejs Eglitis on November 1944, reminding of the fallen heros. I would say: When the most beautiful flowers are in blossom in the gardens, then the cemetery-Feast season is at hand. Every Latvian knows what the Cemetery-Feast means. However, the real meaning of this feast was understood by them who brought their beloved ones the most beautiful flowers, so testifying that love of a human heart is stronger than death. We are scattered all around the world. New graves have been dug in foreign lands. New graves surely have been dug also at home in the meantime. Let us not forget those whom God has called into His peace. Let us stand for a while, if only in our thoughts, at the places of the last rest of our friends passed away. Let us go to our homeland if only in our memories and visit the great central cemeteries in Vidzeme and the smaller ones but larger in amount -in Zemgale and Kurzeme and let us end our pilgrimage in the Forest Cemetery (Meza Kapi).

How touching, for instance, was a picture on Saturday's eve which could be seen in the country: mother with a watering-can and rake in her one hand and with a bunch of flowers in her other hand, walking the pathway through the fields. If she is busy or if the way is too long, a child was entrusted with this job. So the child becomes familiar with the graveyard, and he did not forget to take care of the graves of his passed away friends also when grown up. Many of us still hear the graveyard bell resounding especially when it announced to cease the work on Saturday's eve, to prepare for Sunday and to think of the great peace whereinto once every worker will be called by God. Therefore, when the Cemetery-Feast approached, all the cemetery was cleaned: the resting places were weeded and raked, and new flowers were planted and watered. Even the forgotten graves were decorated with flowers or with a candle. Into the large cemeteries thousands of people gathered from far and wide. The choirs and bands rehearsed for weeks, wanting to make this service as solemn as possible. Yes, it really was a true holiday. It reminded and testified:"We will be seeing each other in eternity again!" "Each spring will spread its lovely blooms ..."; by this familiar hymn the worshippers greeted their beloved ones and testified: Through Christ's cross life was gained. Life is stronger than death. Though white handkerchiefs were lifted up to the eyes and the tears run because of the lost...The thread of the life was cut in the halfway: The caress of mother, the strong father's hand were lost; mother did the bed in the cool soil for someone whom she wanted to raise up, whom she loved. Nevertheless, here in the cemetery the separated ones meet each other again in spirit. The great sorrowing attendance praised God in true cordiality and found comfort in the pastor's words, which reminded one of Christ's promise: "I live, and ye shall live also". The praying one felt Christ's nearness. He comforted and encouraged him: Do not be afraid, but be faithful. The sorrows calmed down; new faith was born.

What a peculiar impression a visitor got in the Cemetery of Our Brethren. Not a single grave was forgotten there. They all were covered with flowers. The sacred fire was raised up to heaven on the altar. The guards of honor stood as if petrified, and the hugh attendance said the Lord's Prayer, remembering the

greatest love, the love that laid down its life for its friends. And what a blessing it was to bow the head at the graves of the men well known to everybody in the Forest Cemetry (Meza Kapi)! And how unforgetable were those autumn evenings, when the All Soul's day invited one to pay a visit to the resting ones in the cemetery, where the candle flames bore witness that the believed ones who had passed away were not forgotten.

Our heart breaks, and tears start running down our cheeks knowing that the Cemetery-Feast is forbidden in our homeland now; it is even forbidden to take care of the graves; and very often there is no one who could take care of them. And how is it with us? These last eight years we have spent in many lands, and we have seen different viewpoints toward the Christian Church. We have almost lost many a great day of prayer: Rogation day, Good Friday, The Festival of Commemoration of the Dead, not mentioning the Ascension Day and Penticost. We have observed expensive monuments in the cemeteries, but seldom we have seen graves which would have been taken care with the warmth of heart. In this turbulant land it is hard to expect that someone would desire to pay a visit to their friends who have passed away. It seems very few care for silent moments and for peace in a graveyard here. Seldom one sees a bench in a cemetery, for no one has time. Nevertheless, the Christians here too have not forgotten their passed away friends, as the Memorial day bears witness to that.

On a nice summer eve when we are having a walk to our family graveyard,in our memories let us celebrate the Cemetery-Feast, let us remain united in love, and let us pray God's help for going our way trusting in life everlasting and in love's victory. Might God's blessing grant us one while more of silent prayer in the churches of our home. May we find out last rest at the feet of the sorrowful Mother and beside our beloved ones, when the God of Peace will call us to enter His Kingdom of Peace.

******

ON THE LAST WAY

Voldemars Mezaraups

Through the graveyard's open gate
Will proceed my final gait;
And when passing-bells will cease
Lasting peace will me embrace.
Setting sun will pour its light
On the way where God is nigh,
Where He wipes from every eye
Tears away and friends unite.

The Victory Over Evil

Pastor P. Nesaule

It is easy to ask - What is our life? But it is difficult to answer this question correctly. We may say that life is work and relaxation, joy and sorrow, fight and victory, but it is also wicked. People have always suffered from evil, especially in our days, when the influence of evil is very great in the life of the individual as well as in families and nations. People always have tried to be delivered from evil. The scientists, philosophers and the leaders of social life have tried to find out reasons why evil is growing, and to find out ways of overcoming it. Until now their work has been unsuccessful, because only a few of them have realized that Christ has already conquered evil. Where has it been revealed? It is in the Bible. It shows us also the true reason of evil.

I

People have tried to explain the influence of the evil in the world in different ways. There are some philosophers who say that the cause of evil is in the soul of man. They think that we must give more attention to man's soul and everything will be all right. They think that the most important thing for the soul is education. There are some who think that the reason is the fast increase of the population and the shortage of food. Others, especially at the present time, think that the reason is communism. We will be right when we will say that the greatest evil of the present time is communism, but we should not forget that the evil was in the world also before it, and will remain also after communism ceases to exist. It is wrong to blame God for all the evil in the world, but we do see people who blame God. There are some who lost their relatives, homes or country. It is not easy to keep faith during great sufferings. All these are important reasons, but they do not give the true answer.

According to the things mentioned, I would like to tell about a mother who asked me to pray about her prodigal son some years ago. When I asked why she called her son "the prodigal son", she told me frankly the story of her life. She had only one son. Her husband died when her son was a little boy. Both she and her son lived in the greatest harmony for thirty years. Then her son changed. He started drinking and living in adultery. At last he banished her from her home. Why such a change? The mother thought it was the devil's work!

There will be many who will laugh about such an explanation, but it does not matter whether we laugh or not. The New Testament also tells about the devil's destruction, and it knows to tell us much more. Christ has conquered the devil and his work. "For this purpose the Son of God was manifested that He might destroy the works of the devil".

II

What does God's victory over evil signify? Anyone of us could meet temptations, sins, sufferings and death in the world. Are they not the works of the devil? The devil tempted Jesus. He tempts us also. He has different ways for

destruction, but the aim is the same. In the life of Jesus Christ he liked to destroy the unity of Christ with God. He likes to reach the same in our life.
"With might of our can naught be done,
Soon were our loss effected".
His power is very great today throughout the world. There are people who do not realize that. There are also people who have been made weak and afraid by this power of the darkness. But we the Christians should not be afraid. Christ says, "In the world ye shall have tribulation, but be of good cheer, I have overcome the world".

If we are faithful to our Lord, then His might is also our victory, our power and our joy. Therefore Martin Luther sings:

"For this world's prince may still
Scowl fiercely as he will,
We need not be alarmed,
For he is now disarmed;
One little word o'erthrows him".

This faith shall be the source of power also in our life.

However, do not Christians doubt also today about Christ's victory? There are such hard and large persecutions of Christians at this time. Not long ago we heard about the persecutions of clergymen in Hungary. But it is only a drop in the ocean of suffering which is raging behind the iron curtain. The Christians in the Western part of the world cannot realize how many Christians are dying every day in the slave camps of the 20th century, and how many are those who are in fear of their lives, waiting for their eventual imprisonment or deportation.

In Germany I met a man who recently had returned from Leningrad, Russia. He told that he saw in a museum there the most awful blasphemy of God and Jesus Christ. These are only a few reasons why also Christian people are doubtful sometimes about Christ's victory. These doubts have been increased also by the fear which is governing all the present world. Why does God allow those things? That remains known only by God. But even if the devil's power and his work would be much greater, the Christians can be sure that Christ is the victorious one, and He will have the last word.

There is much evil in the world. What is the real reason? Is it not this, that we, the Christians, are not faithful enough to Christ? Where Christ is there is also victory. If we remain faithful to Him, His victory will also be our victory.

***

The Activities Of The Evil.

Dr. E. Roze

Having prepared the soil and having seeded pure seed in the spring, the sower expects pure grain in the fall. Nevertheless, we have the same experience each year: the prepared soil, though gotten green, toward fall brings up also

tares beside the pure wheat.

Something similar happens also in our life. There is many a good thought, many a fine undertaking without God's blessing; however, even the seemingly good thing loses its goodness, becomes disfigured and often turns into unveiled wickedness. Even Paul makes the confession that his good wishes not always have turned into responding deeds: "For the good that I would, I do not". (Rom. 7:19)

If the undertakings made by good and faithful men often against their own will become trivial and negative, the activities of the godless become useless, trivial and even wicked always - even when they have had something good on their minds. The best testimony for this is the revolution of Russia. Though its leaders wanted to establish justice, peace, happiness and prosperity on earth, the result is quite the opposite: instead of the great ideals, there are unjustice, open and hidden war, unhappiness and misery, but that is exactly what one could expect, "for without me ye can do nothing". (John 15:5)

The leaders of communism, denying God and taking religion for the greatest evil, by their force and wisdom have created hell on earth, where the poor nations, subjected to bolshevism,are living in shortage, misery, sweat and tears. Millions of people already have been killed, nevertheless the slaughtering of men, therefore, has not ceased. It is continued with such a relentlessness and cruelty that one should say: no one else but Satan can create such a hell on earth.

In his essence man is not evil. On the contrary: God created man "in His own image" and blessed him, and when the Bible relates that at the end of the creation "God saw everything that He had made, and, behold, it was very good" it certainly concerned man also. But if man was not created evil but often is so evil that the Bible says "the imagination of man's heart is evil from his youth", then evidently he has become a tool of evil. Unfortunately, exactly among our educated people is widely spread the viewpoint that evil is not real, that evil is but the lack of goodness. Such a viewpoint, however, has no proof; it has been justified neither by the philosopher, nor the scripture, nor by life itself. If there is not such a real power that opposes the good principle,why should a good man do wicked things? Even more, why would the good intentions lose their ground so that there is nothing good anymore, and, the main thing, that they become just the opposite? Secretly, disguised and for our fleshy eyes invisible, the evil one performs his evil deed with the pretense of being the "angel of light" and his handy men make themselves as "the servants of justice". (II Cor.11:14, 15) Nevertheless, "Ye shall know them by their fruits" (Mt. 7:16, 20: Lk. 6:43, 44), and it is not different at all to distinguish the grapes from the thorns. Therefore, the great philosopher Kant has recognized that the evil is not an imagination but a reality of life.

Even clearer hints have been given by the scriptures, especially by the New Testament, where almost each chapter points to the negative power which has been called devil, Satan or the wicked one. Let us remember if only these verses: "Then cometh the devil, and taketh away the word out of their hearts, lest they should believe and be saved". (Lk 8:12) "I beheld Satan as lightning fall from heaven." (Lk.10:18) "And after the sop Satan entered into him".(Jn. 13:27) "The tares are the children of the wicked one". (Mt. 13:38) Even if we had not noticed these verses when reading our New Testament, everybody has to think about the words which have been distinctly emphasized by Jesus when praying the Lord's prayer: "...but deliver us from evil". (Mt. 6:13)

So if we recognize the Scripture, we also cannot ignore or misunderstand the meaning, essence and importance of these quotations. Even more, these insights are not limited only by the Scriptures, but their truth has been testified also by life itself.

There should be mentioned that the reality of the evil power we can observe on each step is so manifold that it cannot be described in this brief article. Some of the most important things, however, I would like to mention.

There is no doubt that compassion is one of the noblest and significant human characteristics that elevates man above beasts and brings him closer to God. He who destroys man's compassion does the same as when tearing the plant's blossoms without which it is trivial and fruitless. The wicked one knows it and starts his work carefully and methodically. By means of fitting men he sows distrust into a compassionate human heart in order to make it cold and apathetic gradually.

Who has not noticed that among those who are begging alms, there are people who would not need support at all if they would try to gain their means in the usual way, working hard; also if they would reduce their needs. It reminds me of a man in Germany who knocked at the barracks of the refugees, begging bread. The Latvians who on their "refugee-way" had experienced not only want but even famine, took from their own supply and gave. After a certain time, however, it turned out that the beggar had a farm, land and cattle. With the slices of bread and other food which he received from the refugees he fed his hogs. When it was revealed, the hearts of the refugees became hard, not only toward this scoundrel, but also toward others who probably were in dire need.

Nevertheless, from the insensibility there is but one step to selfishness, and what it means could be characterized if only by the many traffic accidents of this country. As everybody knows, they mostly occur on Sundays and holidays, evidently on days when there is no hurry. However, the intention to satisfy one's own desire and conveniences appears so vigorous that in traffic accidents, there have been more men killed than in the war of Korea.

Talking about this war, it should be mentioned that at the same time when the American soldiers fight and fall, some others think only about their commercial benefits and do not even hesitate to sell fuel and other war material to the enemy. Is it possible that such events, no matter in private or governmental life, do not make us rebel? Just recently lots of governments were supplying the communists with important and, to the war production, necessary raw material, even with the newest airplanes! As we hear now, very valuable engines of icebreakers are built for the reds, which the reds themselves are not able to build. If we start thinking about older events we even now get excited that for the reason of pure selfishness, some imperialists did not care much about the courageous and much afflicted Poland, and, when it seemed profitable, there were governments who hastened to recognize the "defacto" incorporation of the Baltic countries into the Soviet Union.

Just these couple of examples show that selfishness is immoral, unjust and terrible. The selfish one does not care about the well-being and existence of others. However, what the sowing is, such is the harvesting, and that will be reaped also by the selfish ones of our days. The wicked one certainly rewards,

but not for long.

When we look closer at the present life, we see that the wicked one does his work not only methodically, but also is conscious of his aim, and the youth is of his special interest. The characteristics of the degradation of the youth one can notice even in this, in very many respects wholesome, country. Some years ago the youngsters started their education by the children's literature. Now they are fond of the colored "comics". However, this seemingly harmless literature is carrying within it deadly germs, for it narcotizes the child's imagination. Man gets used to seeing those things which have been drawn and as they have been drawn. By the way, the art work is beneath contempt in general. The faces of men who have been drawn are mostly very defaced. They are too fat or too skinny or crippled somehow or other. Watched day by day, they destroy the aesthetic feelings of the child, but that is not all. Usually, there are shown quite impossible and illogic events, often even immoral: murders, robberies, brawls, stabbings and shootings. Paging those repulsive sheets, the tender souls of the children become hard and the value of man's life in their eyes becomes cheap and unimportant.

Besides literature, music also has been taken into account as a significant factor for spiritual development for education. Unfortunately, the beautiful, pure classical music seemingly disappears. In its stead, safer and safer positions are gained by jazz. There are so many disharmonies, unnatural sounds and excesses that one can hardly call it music. There is a story of how this kind of"music"was created. Some idle man roving from one tavern to another entered a nightclub where entirely drunk musicians blew their brasses as well as they still could. Despite the awful noise, the degenerated guests liked it, and now this kind of "music" is played not only by the radio, it sounds also in the streets, where it is whistled by adults as well as children.

Of such success the wicked one can be really delighted, especially therefore that the spiritual degradation of man has been supported also by the plastic art, that often shows such exposes which are not on the level or in such a performance and with such an accent that one has to turn away in disgust.

The discussed things bring us to the question of why the negative things especially spread out so easily and violently. Here one must be aware of the fact that the ways of the wicked one always have been the widest, most convenient and most tempting. For the truth, good taste and real beauty usually remain the paths of the mountains. Therefore, there is not a single great and good work which would be performed without selfdenial, sweat, and even suffering. The evil, degeneration and cruelty, on the other hand, are available to everybody even to the most infantile and shallow brained.

As we see, the danger is great for the wicked one does his work secretly, sowing his wicked seed wherever he can, and if not directly, then indirectly. Nevertheless, they who believe in God's omnipotentia and in His assistance, will be rescued even if they would cry for help in the utmost depression and seemingly overcome by the evil power. If they could not rise again in this life, they will stand the great eternal judgment, for there will be valued not only the deeds, but also thoughts, feelings and desires.

Sources of Faith

Pastor Osvalds Gulbis

The Church of Christ justifies itself only as long as it is a testimonial Church. Therefore, in the service of the evangelical church (and only this, it seems, could make the pretense of calling itself "the Church of Christ") one of the important, if not the most important, moments is that when the congregation, standing up, and as if with one mouth testifies: I believe in God the Father. Whether these words of the Creed are spoken by the entire congregation aloud, or only by the pastor - makes no essential difference; however, the silent practice, which was and still is common in our congregations, shows that the congregation tries to load even this obligation upon the pastor's shoulders; it is understood as one of the pastoral duties. Nevertheless, in such a viewpoint, which we do represent, (mostly being not aware of the consequences), there are great dangers hidden. One surely can hire a defender who pleads his client's cause at the court, but one cannot hire a"defender" before Christ (providing that by the word "defender" we understand also "the testifier"). It is everybody's business. It should be done by all of us. Christ will confess before His Father which is in heaven only him who shall confess Him before men.(Mt. 10:32; Lk. 12:8) The place for starting this certainly is the congregation, in the midst of one's own, for there it is much easier.

It is different when one has to confess his faith not before friends, but before opponents, or, in the best case, before the indifferent ones. There courage is necessary, for unfortunately even the so-called Western world, above which the flag of Christ still is streaming, but at half-mast, the confessor of the Christian faith to many people seems paying in a devaluated currency. In those moments of payment usually more or less observers are gathering around him, naturally because of his own value and not because of the value of his currency. Would he succeed in convincing those who are little in faith? Would he succeed in converting the faithless? One could doubt! Nevertheless, he will strengthen his brothers and sisters in faith at any rate, and that is exactly what we need; for the worst thing is not that also in our time there are godless babblers who are walking on the market place of life, with their thumbs under their waistcoats, with their hats pushed back on their necks and getting out of no one's way. The worst mischief of our time is the pious, quiet ones who, for the sake of misunderstood peace, stand aside in a half mile's distance. Also in the field of the 20th century there are growing wheat and tares together, and it will be so until the harvest (Mt. 13:24), but that is not the main point. The point is that we think the tares have the same rights as the wheat (a misinterpreted democracy). The fact is: where the wheat is weak, there the tares are growing vigorously and inverse. Therefore, of great value is each word and each writing that confesses "I believe" - and as it was already said, not only in the congregational gatherings, but also outside them.

The amount of the books and writings, at the top of which is St.Augustine's "Confessions", and to which also the very humble notes by our Leonids Breikss (cf."Majas Draugs", December, 1951, and the following issues) have been added, - with respectable courage and convincement recently has been increased by a writer quite familiar to the Latvian readers; namely, A. J. Cronin, the author of "The Citadel", "The Tyrant", "The Stars Are Looking Down", "The Keys of the Kingdom". We take the liberty of informing you briefly about his writing "Why I Believe in God" (Woman's Home Companion, July, 1950; in a condensed form:

Reader's Digest, September, 1950), and we hope that those sources of faith of which the famous English author has drawn would bring refreshment also to us.

As is well known, Cronin is a physician, so he begins his story with the time when he studied medicine at the University of Glasgow, and when in the anatomy rooms he dissected formalin-impregnated remains. The human body seemed to him no more than a complex machine. None of the autopsies showed him anything he could identify with an immortal soul, and when he sometimes thought of God, like most of his fellow students, he did it with a superior smile, indicating that he could but scorn such an outworn myth.

Having finished his medical studies, Cronin started practicing in South Wales. It was a mining community and here he met life face to face. He observed the courage and good humor with which men faced hardships here, and for the first time penetrated into the realm of the spirit. Here he assisted at birth, sat with the dying in the still hours of the night and listened to the faint, inexorable beating of the dark wings of death and felt that his superior smile, learned from his former fellow-students, disappeared gradually. "I realized that the compass of existence held more than my text-books...In short, I lost my superiority, and this, though I was not then aware of it, is the first step toward finding God".

Nevertheless, there was an occasion in this deeply religious mining community that made the greatest impression on him, and he says he shall never forget it. A gas explosion entombed fourteen miners in a pit. The rescuers dug for five days and all those days the entire village prayed. At last the collapsed workings were reached and the rescuers - with them certainly was also the physician - heard faintly from deep in the underground the strain of singing. What did the physician, then still an unbeliever, feel, hearing as if from afar the hymn so familiar in England and America: "O, God, Our Help In Ages Past, Our Hope For Years To Come?" That is a question which has been kept secret also by the present writer, now faithful. Nevertheless when together with the liberated, weak but unharmed men, he came out into daylight again, and when all the huge multitude joined with the just recently entombed men in singing, then, echoed by the narrow valley, it caught him like a tidal wave. It was an unspeakably touching "demonstration of human faith" he says.

***

God's Revelation and the Scriptures

A. Prieditis II

So when armed with a true and real faith and confidence we start the re-evaluation of the existing values, and we visualize a marvelous picture; all around, even where we did not notice Him, we start seeing Him for (Col.1:15-17) "He is the image of the invisible God, the firstborn of every creature: For by him were all things created, that are in heaven, and that are in earth, visible and invisible... all things were created by him, and for him and he is before all things, and by him all things consist". If we compare Him who is the single source of the truth with the source of the visible light - the sun, we might put it this way: no matter which might be the real source of energy of all the lights and candle wax, firewood, coal or oil in its real essence irradiates; but the energy that has been received from the sun, so all the

truths, great or small, have been received from God, for God has loved man from the first day on, and He has revealed Himself to him always everywhere, in all times, and He is still revealing Himself nowadays.

Already Justin, an early Christian, says in his "Apologia": "Christ is the word (logos) with whom all mankind has received its share, and all who lived in conformity with this logos, were Christians, even called heathens". At present the same thought has been expressed by cardinal Newman (Newman, Critical and Historical Essays) "Now, the phenomenon, admitted on all hands, is this: - that great portion of what is generally received as Christian truth, is to be found in heathen philosophies and religions... Mr. Milman argues from it: These things are in heathenism, therefore, they are not Christian. We on the contrary prefer to say: These things are in Christianity, therefore, they are not heathen". In the same writing Newman says: "We think that Scripture bears us out in saying that from the beginning the Moral Governor of the world has scattered the seeds of truth far and wide over its extent; that these have variously taken root and grown up as in the wilderness, wild plants but living plants...".

It might be of use to remember also the words of Augustin that have been mentioned at the beginning of this writing"...for the very thing which now is called the Christian religion has been also with the ancients and there has been no lack of it since the very beginning of the human race, until Christ appeared in flesh; from that time on the true religion, which had ever existed, accepted the name 'the Christian religion' ".

Like a father, teaching his child in order to develop his spiritual powers, and understanding, reveals him one truth after the other gradually, so God is bringing up mankind by a gradual, progressive revelation. The same viewpoint has been expressed also by the German writer G. Lessing. In his writing about revelation "Die Erzeehung des Menschengeschlechts" -("The Education of the Mankind") he says: "As an educator cares about the order in which his pupil's powers develop, for a human being is not able to learn everything at once, so also God cares about certain order and measure in His revelation".

It does not mean that God would reveal only a half truth at the beginning and that He should renounce it later. God never comes into contradiction with Himself. A truth once revealed remains a truth forever. The fundamental mathematical truths which one finds in the textbooks of arithmetic remain truthful also in algebra and in the highest mathematics, but there is no pupil who could learn algebra unless he has not learned arithmetic first. When he puts his textbook of arithmetic aside, then he does it not for the reason that suddenly it would have become truthless.

Such an error has been committed by many educated men concerning God's revelation. They bind it with one special religion, by this exalting not Truth, but themselves. Let us not forget that we are all children of the same God. Let us be careful and tolerant towards our little brethren. Let us love and admonish them, but let us not ridicule and abuse their knowledge, no matter how poor it might be. Being proud of our algebraic knowledge, let us not say that arithmetic is foolishness. In doing that we hinder the progress of our brethren and classmates and destroy their belief in the truth in general. We accidentally favor and arm those who are also our enemies: namely, those who are willing helpers of the darkness, who fight against the light and truth as

such. Probably we even commit the sin, the worst of all, of which Christ has warned us (Mt. 12:31-32). "All manner of sin and blasphemy shall be forgiven unto men, but the blasphemy against the Holy Ghost shall not be forgiven unto men. And whosoever speaketh a word against the Son of man, it shall be forgiven him; but whosoever speaketh against the Holy Ghost, it shall not be forgiven him, neither in this world, neither in the world to come". Even ascribing as to the pupils of the highest grade, we never should forget that all of us, even those of the first grade, are living on the one Truth and that all of us have the same Teacher. Even the beginners are on the way of truth; even they shall sometime be in the highest grade. The Teacher will take care of it.

***

Lutheran World Federation

Pastor E. Kiploks

There was already a short bit of information in the last issue of "Majas Draugs" saying that from July 25 to August 3 the Assembly of the LWF will be held. It will be the first gathering of this kind since the foundation of the Federation at Lund in 1947. This organization grew out of the Lutheran World Convention. The latter was established in 1923 in Eisenach, and was still having its meetings in 1929 at Copenhagen and in 1935 at Prague. It was not a matter of chance that those organizations were established after the world wars, when the wounds still were bleeding, and when the Christian world was looking for ways to heal them. The aim of the convention in 1947 at Lund was to fix the situation of the Lutheran Church of that time, namely, (1) how to proclaim the truth in the world perplexed by materialism and atheism, (2) how to lessen the misery caused by war, and (3) how to solve other problems of the split world. One should mention the Service to Refugees, a part of the Federation's activities so well known to us. It shows that those were not only thoughts and words. In the recent years through this Service and because of the DP law it was possible to resettle into the USA 40,000 Lutheran expellees.

The theme of this year's convention is: the Living Word in a Responsible Church. The general speaker will be the President of the Federation, Anders Nygren, Bishop of Lund. The prediction has been made that about 500 official delegates and about 700 guest-delegates will be present at the convention. The total number probably will amount up to 80,000. The main work of the convention will be divided into six sections, namely: the Theological section, Foreign Missions, Home Missions, Welfare, Evangelism and Stewardship, Student and Youth work, and the Section of the work of Women. The corresponding themes of the sections are: The Gospel Creates and Maintains the Church, The Gospel Calls the Nations to God, The Gospel Influences All the Open Life, The Gospel Awakens the Church for Serving and Testifying, The Gospel Shows the Way to the Youth, The Gospel Makes the Women Responsible in the Church and in the Society.

In this convention, I think, it will be interesting to have a look at the setup and activities of the Lutheran World Federation in general. It is not a "Church" or a strongly ordered organization. It is a free association of Lutheran Churches that has no power to legislate for the Churches belonging to it or to interfere with their complete autonomy. Its purposes are: (a) to bear united witness before the world to the Gospel of Jesus Christ as the power

of God for salvation; (b) to cultivate unity of faith and confession among the Lutheran Churches of the world; (c) to promote fellowship and cooperation in study among Lutherans; (d) to foster Lutheran participation in ecumenical movements; (e) to develop a united Lutheran approach to responsibilities in missions and education; (f) to support Lutheran groups in need of spiritual or material aid.

There are 50 churches (joint churches) of 24 states united in the Federation at present, namely, the Churches of Argentina, Australia, Austria, Brazil, British Guiana, Czechoslovakia, Denmark, Yugoslavia (3 churches), France (2 churches), Finland, Hungary, Germany, (11 churches), Sweden, and three churches in exile - the Churches of Estonia, Latvia, and Lithuania. Some churches behind the Iron Curtain have not joined with the Federation yet, for instance, the Churches of the Baltic States and Rumania, or of the lands where Lutherans are not organized (Switzerland, Belgium), or where they are organized but in part (England). Also some Synods in America have not joined with the Federation yet, e.g., the so-called Synodical Conference with the Missouri Synod as the leading one. Of the total number of Lutherans in the world (at least 68.5 million), the Federation unites at least 60 million.

The LWF exercises its functions through the following: (1) the Assembly; (2) The Executive Committee; (3) National Committees; (4) Special Commissions. The Assembly is the principal authority of the Federation. It shall be held every five years, the Executive Committee taking into account such factors as, for instance, that the numeral size of churches decides the adequate number of eligible delegates. The President of the Federation as well as 15 members of the Executive Committee are chosen by ballot of the Assembly, and they hold office until the close of the following Assembly. As the first President of the Federation, the Bishop and Professor of Lund was chosen. In the Executive Committee there are four Americans, four Germans, one Finn, one Norwegian, one Dane, one Frenchman, one Hungarian (Bishop L. Ordass has been imprisoned since 1949), one Indian, and one Latvian (Archbishop T. Gruenbergs).

The Executive Committee elects an Executive Secretary for five years. This post, up to his death on September 30 of last year, was occupied by Sylvester C. Michelfelder, an American Pastor. His office is in Geneva. One of its largest branches is the Service to Refugees, led by Dr. Stewart W. Herman. This branch had in Germany more than 100 workers once, and its former representatives, Dr. Howard Hong and Dr. Paul Lindberg, are very well known to the Latvians.

The respective Church is represented by a National Committee selected by it itself. The Latvians also have such a committee. The National Committee of the USA represents the NLC. For the research of individual problems at the Federation as well as at each National Committee, there are 15 commissions (theological, educational, commission for evangelism, commission for Foreign Missions, etc.

If we survey the work that has been done we see that besides the purely ideological work in the fields of the science of theology, publications and ecumenical representation, a work of much importance has also been that of practical care. In this respect the activities have been based mainly on material means of the Lutheran Church of America, which were gathered through Lutheran World Action (from 1939-1951 has been gathered $31 million in cash

and through the Lutheran World Relief about $20 million in goods has been gathered. The Federation has coordinated this relief work all around the world. Already at the very beginning of the war the fighting as well as the occupied lands - Germany, Norway, Denmark, Finland - lost connections with their foreign mission fields and the younger churches which were supported by them. In order to continue this work, the Americans have supported 29 different orphaned missions with 1,250,000 numbers. For this purpose $718,000 has been spent. The Federation has under its supervision also the possessions of the German Mission in Palestine, once seized by the government of Israel.

We all know the misery caused by war, but few of us would have thought about the fact that to this misery also the Lutheran Church has been subjected. There are 60 million Lutherans living in Europe. With one exception, the 7 million Swedes, all other Lutherans have experienced the war. As the material aid could be expected but by the Americans, we may say that each of the Lutherans in America had to assist ten brothers of faith in Europe. For the renovation of church buildings, for church work, and for avoiding famine has been spent $15 million and goods worth $20 million. The number of Ev. Lutheran Refugees and DP's amounts up to 10% of all European Lutherans, who themselves certainly are not able to solve their problems caused by the war misery.

Those are tasks known never before in the Church History. How significant therefore is the work of the LWF, trusting in God's grace and in His strength, which is made perfect also in weakness (II Cor. 12:9)!

***

THE SOLVED SECRET

Pastor E. Lamberts

When observing the peculiarities of this land we very often hear the questions: How can small American congregations support themselves? How can they all together support so many schools and hospitals? How can they support missionaries? How can they take part in the world-wide Lutheran social welfare work, etc? On the other hand, our American friends are wondering why we are so weak even when, already in number, surpassing many American congregations. Our objection that we have just started to build up a new life justifies us but partly and temporarily. In the discussions about the Latvian spiritual activities, there have been expressed different points of view, but there is a problem which we fear to touch. Talking about the church, we dare to mention the means by which to support it only in metaphors. As by a bad ancient heritage, the Latvian pastor has been accompanied by the false accusation of avarice. Trying to avoid this accusation, we are making detours, but we do not reach the goal. Even in describing the American Church, there have been many explanations given about the activities of the American Laymen, the Sunday school, the women's work, etc. The question of means, however, usually has been passed by somehow, for it does not suit a pastor to talk about the money.

At home in our large congregations we enjoyed this luxe. The American congregations are freely organized unions that have made the decision to worship God according to their faith and customs. The religious freedom provided

in the Constitution also makes it possible to everybody, but certainly on his own account. Therefore, the question of means has become the question of "to be or not to be" for a congregation. The pastor as well as the Church Council by all means and quite openly reminds everyone of his obligations if he wants to call himself a church member. This obligation is inspired with the Sunday school, youth groups and meetings.

There has been expressed different points of view about this gathering of money. Nevertheless, they mostly have been caused by a misunderstanding. In a great many American churches, before the offering, the pastor says: "Now, let us serve God by our offering".

It is a fine insight. It is not a gathering of money. It is a service to God, building up His congregation and church. Does not this service show the faithful man best? Let us remember: "Not they who say 'Lord, Lord...', or 'Give and it shall be given unto you'. "

A willing service by word, prayer and offering has built up the churches of this land as well as many other blessed institutions.

Certainly there are difficulties also in American churches. Not all are living branches of Christ's tree. Nevertheless, the main thing that holds together, also those who are not very strong in their faith, is the thing that those people have built up their church by their own means. For it is true that an institution which has been built up by one's own hands and by one's own means is dear and cannot be left easily. So the American church, rather split externally where there are so many groups and movements if only in the Lutheran church, is remarkably strong internally in its small congregation, and certainly not the rich ones are maintaining these congregations. Mostly, it is the not-too-wealthy middle class that donate remarkable amounts by a rather small but regular weekly pledge. The weekly donated 50 cents makes $25.00 a year per person, which also is understood as the minimum donation. There are members who hand to their parish $1.00 weekly from their weekly $50.00 salary, and, in those 50 cent or $1.00 offerings, there is hidden the secret of existence of the American small parishes. A pupil of the Sunday school may bring only a penny, but he brings it every Sunday. A church member, in case he was absent one Sunday, on the next Sunday brings with him the envelope with the last Sunday's offering. One family member brings also the offering envelopes of the other family members. I really like when a mother says: "This Sunday my son can serve but by his offering".

They serve their church also by their money, and they are proud of their service, for they know that only because of this service, their congregation can exist. Therefore, they also talk in their church and in their meetings about money more than we probably like, but they do not fear to call it by its real name, and, therefore, their parishes are accomplishing works which we can only admire.

MOTHER-IN-LAW

Pastor Osvalds Gulbis

What does an apple-tree think in the fall, when the frost starts walking in the orchard, and when one yellowish leaf is falling after the other from the branches? Does it think about the new dress which Spring has promised or does it remember the children which it fed last summer? How was it? Did the small fellows say their thanks?

Mother was thinking about her life's summer. Her daughter-in-law was weeping at her bosom, and the tears of her daughter-in-law seemed to leak up to the mother's very heart. If she had just a word to say, but all her words had fled away like frightened birds! Mother stood dumb like a tree and looked into the past.

Her vision was a little faded, but she could see it quite clearly. Two adults and two teenagers, completely tired and completely worn out, fallen on their faces and whispering "Thanks be to God! We are saved!" The fields all around were waving, and, from the village on down, a light breeze was carrying the smell of bread, just baked. Was it spring then? It seems it was rather late summer. However, she still felt rather young then... and only ten years had passed, just ten years! How much had happened during those years! "Mother, here is bread!" the youngsters screamed like two young wolves, and ran head over heels down to the village. Yes, there was bread, much bread - - -, and when they had found a place where they could stay, how carelessly the youngsters threw their bundles into the corner of this same room! How they enjoyed the barley bread which was given them. Yes, the people here were good. They rescued her boys from death... After the supper, when the charcoals started to fade in the fireplace, and when there had come time for going to sleep, her brave sons said: "It's fine here, Daddy! Let us stay here".

They stayed. No one chased them away. They stayed. Where else could they go? They had bread and shelter here, and when, after their supper, they sat awhile on the threshold of their new home, a "good evening" flew over the fence like a freshly baked cake thrown into their hands. Fine neighbors---. The years passed. The boys grew up and got married, the elder to this very Orpah who was crying out her widow's sorrow leaning on her bosom, and the youngest to Ruth. There was not a single man in the whole village who would call them strangers now. Nevertheless, a cut off slice does not stick to the loaf. I wonder how it is at home now and if it is spring there also! Father sighed when cherry blossom snow was snowing and when the apple-trees, shaking for happiness, put on their new rosy dresses. Then her sons became peevish. "What do you want, Dad? Haven't you bread here? Isn't it white enough?" asked the elder son. He was a baker, and he had his own bakery in the village. How right he was. They had plenty of bread here, and they had looked for bread here, but - - - "Oh, I kmow," said her younger son. He was a carpenter. "How many houses I have built for others, but we ourselves are still living in that old house. Shame on me! Since I have brought Ruth at home it is a little narrow there. Don't mind, Dad, I'm going to build a new house for us, the best..." The logs were carried. The rafters were raised up. It wasn't

finished, however. Death knocked at the door of the same old house - - - - -.

"Mother", the new widow lifted up her head. "Mother, what shall we do now? Oh mother". The daughter-in-law clung even closer to her mother's shoulder.

Mother caressed her daughter-in-law's dark haired head, but did not answer. Nevertheless, the words of her daughter-in-law, it seemed, had brought her back into reality. She pushed her daughter-in-law back carefully, like a brimful vessel, seated her upon a bench, and, having taken off her own shawl, she put it around the bent shoulders of her daughter-in-law.

"Well, now we are widows, all three of us", she said, more to herself than to her daughter-in-law. She crouched at a heavy wooden chest, took out of it a striped blanket, and spread it out at the chest. Then she weighed in her hand some of the self-woven clothes, and at last tied a couple of them into the blanket.

"What are you doing, Mom?"

Now the hardest thing was to be settled. It was not easy for her to repulse Orpah. What to do with Ruth now? It won't be easy with Ruth. She knew it. Wasn't she rather thinking what to say to Ruth, when searching for comforting words to Orpah? After the father's death, and soon after it, her both sons died also. Mother thought now all my bonds are cut, but as a matter of fact they weren't cut - no, not at all! Now she knew it. Even a stone growing in the grass is covered with moss and starts to look like the grass that grows around it - how much more a human being ...

Mother leaned upon the edge of the chest. However, Ruth had to give her a hand as she could not stand up herself.

"Where will you go Mom"? asked Ruth, having helped her mother-in-law to stand up and taken the bundle out of her hands.

"I'll go away, my child."

Now also Orpah lifted up her eyes, red with weeping.

"But what will happen to us?"

"Children, don't make this moment even harder to me," mother said holding Ruth's hand." You are both young, and you have lost but one, each of you. I have lost three. I know how it pains. You will survive..."

"Where will you go, Mom?" Ruth persisted.

"I'll go back to my fireplace. I dug the charcoals into the ashes there. Now they are died away, of course as so many years have passed... "Dig in," Father said when we left. "God grant, we'll be coming back soon!"

"Mom, what are you talking about? Who hurt you?" asked Ruth.

"Nobody, my dear, nobody... The people here are nice indeed, but both father and I felt like strangers here."

"And what about us?" Orpah was spinning her thoughts like uncombed flax.

"Children, I know, but you are looking forward. I'm looking back. I want to sit at my burnt out fireplace and die."

"But you aren't in those years when people die," Ruth persisted.

"Was he whom we buried today in those years when people die - was father - was your husband, Ruth? We buried him only last year..."

"I am going with you". Ruth had made up her mind.

"I too..." said Orpah, always expecting that someone else make the decisions for her, whether father, husband or her mother-in-law. No children, you may escort me a while, but then you must come back."

In a country village nothing remains hidden. The three widows had not even stepped over their threshold when there was excitement in the village. What? The baker's mother is going to leave? Why? Both her daughters-in-law are leaving also? Good gracious! Why? One could understand Ruth's leaving as she was an orphan. She hadn't anything, but Orpah still had the bakery; and the bakery's men, like already baked loaves, were only waiting for someone who would take them. Of course it is proper that a widow mourns a certain time, but after that she can be married again. No doubt their mother-in-law had talked things over with them. - Some people felt sore, some understood, some regretted, but all of them were standing in the doors of their houses and beckoning. With each of them mother had to exchange a couple of words, and she did it. She did even more. She made a low bow to everyone - no matter if it was an old man or a child, and everyone whom she had passed by wiped his cheeks or sobbed. A good woman. A pity indeed...

When the three women had come out of the village at last, there was already evening coming down the hill. On the top of the hill mother stopped.

"Now, children, from this hill I saw this village ten years ago, and from this hill I will look at it for the last time.... Now you must go back."

Mother embraced Orpah first, blessed her, and in the same way as before, took her shoulders and gave her a light push toward the village."Go,my child!"

Orpah looked at mother first, then at Ruth, and with her head bent like a schoded child she went down the hill, at first slowly, then running and crying loudly.

"Well, now is your turn, Ruth," mother said. "Come embrace me and let me bless you. I like you as if you were my own daughter."

Ruth did not move, but having noticed mother's intention of approaching, she stepped back and said: "No, mother, I won't go. Whither you go, I'll go."

"But it's my home..."

"I wouldn't care. Where you lodge, I'll lodge".

"But you will be living among strangers!"

"You also were living among strangers here. Your people shall be my people".

"But god! Ruth, what about your people's god?"

"Your God shall be my God".

Mother could hardly master herself. "No, my child". She wanted to say. "I'm an old woman. I'll die soon, and you'll remain alone. Isn't it better for you to return?"

Nevertheless, even this silent question was heard by Ruth.

"... and where you die, will I die, and there will be buried...but death part you and me".

Mother's eyes were filled with tears. Her lips were trembling. She stood there looking over the tops of the woods. The sun was set already. There was but a small golden cloud turning at the horizon as if waiting for something. Then mother made a low bow to her daughter-in-law. However, her knees wavered and she collapsed. Her daughter-in-law hurried to assist her, but failed. So mother remained lying at the feet of her daughter-in-law.

"My child...may God reward you for it. You don't know...how badly...I would have... missed you".

The little cloud had disappeared. Over both of the women the night was falling.

***

Nowdays - Near at Hand and Far Off

The Catholic Church Behind the Iron Curtain.

Chaplains Needed in Army and Navy.

Shortage of Parish Ministers in the Anglecan Church.

The Responsible Church

One of the most distinguished Lutheran leaders in America, the Executive Director of the National Lutheran Council and head of the U.S. National Committee for the Lutheran World Federation, Dr. Paul C. Empie, recently addressed a large Lutheran gathering in California. He outlined the present world situation and declared the tasks of the Church.

Dr. Empie said that the western world will survive only if military defense is combined with ideological offense. We must fight to survive. We are endangered by the amazing progress in technocracy, which places unprecendented power in the hands of unrestrained masses and exploited cleverly by a ruthless Communism. Communism is a religious monstrosity, perverting the divine capacity of a man to dedicate himself to, and die for ideals. Russia's greatest

weakness is her brazer method of demanding ideological service of communists around the world to support her own selfish nationalistic purposes. Church and state must remain separated organizationally, but the Church must challenge government at every point of departure from principle and must constructively point the way toward long range policy which is just and wise. The Church must struggle for international and understanding and cooperation, but at the same time it must labor tirelessly for honor, integrity and justice "in our homeland". The Church must accept part of the blame for the corruption exposed in government circles, because it often assumed a "realistic" position, which says that compromise is necessary to get anything. The foreign policy has often been unlucky and unethical and the U.S. form of government is not workable in every land. The shortcoming should be recognized, the ideological war should be recognized and the ideological war should be won through humility, love, sacrifice and understanding. There the Church faces a great task and it should be aware of its responsibility.

In High Posts

The new and "almost unanimously" elected inspector-general of the Lutheran Church in Hungary, Erno Mihalyfi, recently declared that he is "Passionately and with all my life loyal to the People's Democracy". He also announced that he will take part, not only in all activities of the church, but will make all possible efforts to carry into effect the recent agreement concluded between church and state. He will endeavor to resist all dangers which may threaten the church which, however, can come from within the church only. His predecessor, as it is known, resigned this spring.

The new church leader is also Deputy Minister of Public Instruction in the government of Hungary and before his "almost unanimous" election already was nominated to the church post by the government.

For peace?

Being invited by Patriarch Alexei of the Russian Orthodox Church, the leaders of different denominations behind the Iron Curtain gathered in Moscow in the beginning of May in order "to discuss measures for protecting peace". One of the few, however, who did not come, though, on this side of the curtain, was Dr. M. Niemoeller. The slogan of the gathering was "the church together with the people in the struggle for peace". According to the radio dispatch, the most impressive moment of the gathering was when the Patriarch glorified Stalin.

Red China

There still were eight missionaries in Red China until this year, five of them Americans. No word has come that Rev. P. Mackensen is imprisoned, but charges against him are not announced.